

SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año VI.

No. 261

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

Cena 10 cent.

Uredništvo in upravnništvo

Calle AÑASCO 2322 U. T. 59 - 3667

Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Buenos Aires, 14. julija 1934

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—; celo leto \$ 5.—; Inozemstvo Dolar 2.—
List izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

Argentino
CORREO

TARIFA REDUCIDA
FRANQUEO PAGADO
Concesión 1551

Armada brezposelnih intelektualcev v Franciji

Gospodarska kriza, ki že več let ustrajno objema ves svet, je bila še do pred kratkim najmanj občutna v Franciji. Denar je imel velik obtok, kar je pomenilo, da je francosko gospodarstvo cvetelo. Danes pa tudi v Franciji niso razmere boljše kot so drugod.

Kot povsod je tudi v Franciji v tem svetovnem kaosu najbolj prizadeta mladina, ki se obupno bije za prihodnost in obstanek. In kot povsod je tudi v Franciji najbolj prizadeta šolana mladina. Tako je tudi v Franciji armada delavskega brezposelnega proletarjata katere mu stoji na čelu mlado izobraženstvo z enako usodo.

V Franciji je nešteto intelektualcev, artistov, zdravnikov, odvetnikov, literatov itd., ki so zaposleni na raznih nepoklicnih mestih, ki ga za izvrševati ni potrebna njih izobrazba. Mnogo pa jih je, ki sploh ne morejo dobiti nikakega zaposljenja.

Leta 1814, to je pred sto in dvajset leti, je imela Francija 4.350 univerzitetnih študentov; leta 1896 se je število dvignilo na 26.944 in v letu 1932 pa jih je bilo že 83.000.

Od leta 1900 pa do leta 1932 se je število študentov dvignilo na 40 o/o, potreba za jih nastaniti pa se je dvignila samo na 12 o/o. Danes poseča visoke šole čez 100 tisoč študentov. To je vsekakor problem za Francijo, ki vtegne imeti dalekosežne posledice.

Armada brezposelnih intelektualcev ne tvorijo samo slikarji in umetniki, temveč tudi drugi študirani ljudje, ki imajo aktualne poklice.

V oktobru leta 1933 je bilo 2.262 univerzitetnih izobražencev, ki so iskali zaposlitve, izmed katerih je bilo polovico deklet. V agronomnem zavodu jih je dobilo delo 105, kandidatov je bilo pa 444; pri zgradbi cest in mostov je dobilo delo 30 inženirjev za službo jih je prošlo pa 251.

Francoski fašisti so pridno na delu, da bi ne srečo mladih izobražencev izrabili v svoje svrhe. To njih prizadevanje ima več kot poveljen uspeh, če pomislimo, da mladina že vzgojno ni usmerjena v skupne pridobitvene svrhe. Vendar je razveseljivo dejstvo, da se je tudi francosko mlajšo izobraženstvo pričelo iskati novih socialnih poti, ki starim konservativnim grešnikom dela zelo velikih skrbi.

Podjetnost krvoločnega Dollfussa

V torek je avstrijski katoliški diktator Dollfuss reorganiziral vlado ter ji dal stroga navodila kako naj postopa s socialističnimi nasprotniki.

Zaenkrat novi ministri še niso prisegli zvestobe, ker manjkajo še nekatere formalnosti.

Poleg kancilerije bo imel Dollfuss še štiri ministrstva v svojih rokah, te so zunanje ministrstvo, ljudsko varnost, poljedelstvo in narodno obrambo. Res dosledni Mussolinijev učenc.

Sestanek Hitlerja in Mussolinija v Benetkah

je bil tudi v tem, da ostane Avstrija neodvisna. Po mnenju Musolinija ima pri tem Italija in Nemčija velike koristi. Po današnjem kapitalističnem sistemu — s prekuščevanjem narodov — je Mussolinijevo naziranje pravilno.

Kot smo že poročali v našem listu, bo Dollfuss te dni z vso družino posetil Mussolinija in njegovo obitelj. Ostal bo pri njem nekaj dni in bosta nemoteno delala sklepe...

Javno se bijeta za moralno moč v Avstriji Heimwehr in katoliški fašisti, ki tudi formirajo vlado.

Tajno pa so na delu socialisti in komunisti, ki imajo pretežno moralno moč med narodom.

Prvi dve stranki sta se vrgli z vsemi državnimi sredstvi, ki jih imajo na razpolago kot vladajoča klika, na livičarje, socialiste in komuniste. Sljednji jim energično odgovarjajo z bombami, ki jih povsod nastavlajo, da niso nasprotniki nikjer na varnem.

Danes imajo usodo Avstrije v rokah dr. Dollfuss, princ Starhemberg in major Fey.

Dollfussa poznamo kot za krvoločnega katoliškega fašista, Starhemberg je monarhist in mu je vera vsaka dobra samo, da služi monarhističnim namenom, major Fey je tudi monarhist, po veri pa je luteran in je poročen z judinjo.

Te tri različne figure bodo za enkrat določale usodo Avstrije.

Iz zadnjih krvavih dogodkov v Nemčiji

Kot smo že v zadnji številki skoro za gotovo vedeli, da bo zmagal Hitler, je to tudi zaenkrat na celej črti dosegel s tem, da je svoje politične nasprotnike deloma poklal deloma pa jih je del v strah, da mu vsaj za enkrat niso nevarni.

Hitler sam pravi, da ni napravil drugega kot svojo dolžnost s tem da je "odstranil" nekaj brezposelnih ljudi, ki so hoteli zanetiti civilno vojsko med nemškim narodom ter ga na ta način pognati še v večjo bedo... Vsekakor je bolje, je rekel, če je padlo nekaj višjih glav, kot da bi poginilo na tisoče nedolžnih ljudi.

Dnevnik "Der Angriff" je stavil Hitlerju nekaj odprtih političnih vprašanj, na katere še ni odgovoril.

Med Hitlerjevimi žrtvami je tudi sin generala Litzmann. Ko je stari general prosil Hitlerja, naj že vendar enkrat izpusti na svobodo njegovega sina, mu je Hitler odgovoril, da mu je zelo težko, da je že prepozno, ker je tudi njegov sin med mrtvimi.

Radjo postaje in fašistično časopisje poje slavo zmagovalcu Hitlerju.

Nemški minister Koch je predstavil češko-slovaški vladi protestno noto proti nekemu socialističnemu poslancu, ki je držal govor pred množico delavstva o barbarizmu nemškega fašizma.

Z gotovostjo se ve, da je ravno tedni, ko se je še trdneje in sramotneje pritisnil suženjski pečat nemškemu ljudstvu, umrl v prognanstvu socialistični pisatelj Erch Muehsam.

Koliko stane Društvo narodov

Kot poroča Društvo narodov, ni porabilo vsega tvorijo. Mnoge države ne plačujejo prispevke tvorijo. Mnoge države ne plačujejo prispevke točno, vendar je bilo v letu 1933 vseh dohodkov 14.792.116 švicarskih frankov, izdatkov pa 11.283.087 frankov, kar prikazuje preostanek 3.509.029 frankov.

Kljub temu, da vzdrževanje Društva narodov stane toliko milijonov, ni pokazala nobene praktičnega pomena. Za razorožitvena prizadevanja se posamezne države, ki so članice Društva narodov, lepo požvižgajo. Društvo narodov nima druge vrednosti, kot da se nekateri gospodje imenitno zabavajo na račun ljudskega denarja.

Kubanski delavci protestirajo

Delavsko udruženje, ki ima pravzaprav komunistično karakter, je napovedalo generalno stavko. V glavnem zahtevajo svobodo za 30 političnih jetnikov, ki so zaprti v zloglasni ječi Principe. Jetniki so v neznosnem položaju že pred tednom pričeli z gladovno stavko v kateri vstrajajo in bodo vsi pomrli, če jih ne bo nihče rešil.

Delavsko udruženje zahteva obenem tudi legalno priznanje od vlade, ali pa bo izvajalo posledice.

Delavsko udruženje zahteva svobodo tudi za mornarje, ki so se uprli na vojni ladji "Cuba" in so odtakrat nahajajo v ječi.

Kitajski banditi so ga vjeli

Turkeštanski banditi so te dni vjeli znanega švedskega karavanarja Sven Hedinja ter njegovo spremstvo.

Banditi so jih zajeli v provinci Hsin-Kiang na starodavni karavanski poti med Evropo in Azijo, kjer so svoječasnno trgovci kupčevali s svilo.

Hedinjeva karavana je bila sestavljena iz desetih oseb, švedov, mongolcev in kitajcev, ki so vodili pet avtomobilov. Sedaj je že drugič, ko je Hedin od banditov vjet.

Fašisti v Španiji

V torek so imeli španski fašisti veliko zborovanje, ki je bilo nečuvno dobro zastopano. Zborovanje se je vršilo proti socialistom in komunistom.

Fašisti imajo pripravljenega veliko množino streliva in orožja. Pripravljenih je tudi 8.000 dobro oboroženih mož.

Mati rodila naenkrat šest otrok

Nedavno je rodila neka farmerka v Sev. Ameriki pet otrok naenkrat, ki so vsi zdravi kakor tudi mati.

Te dni pa poročajo iz Romunije, da je rodila neka vboga kmetica šest otrok na enkrat, izmed katerih sta dva takoj na porodu umrla, dočim se ostali štirje dobro počutijo kakor tudi mati.

Francoski zunanji minister se je vrnil iz Anglije

Francoski zunanji minister, ki je pred dnevi obiskal London, se je povrnil v Pariz zelo navdušen z uspehom, ki ga je imel pri angleški vladi.

Anglija je izjavila, da je za Evropo zelo potreben en Lokarno. Anglija tudi ne bo nasprotovala vstopu Rusije v Društvo narodov. Anglija tudi ne bo iskala nikakih sporov na sredozemskem morju, sicer pa je to odvisno od aktualnega zadržanja Italije, je mnenja Anglija u Francije. Barthou je odšel s to izjavo angleške vlade popolnoma zadovoljen.

Sicer so bile na razgovoru tudi druge stvari, ki javnosti niso znane, vendar se zanikuje o podobni vojaški zvezi iz leta 1914, ki je porazila nemško oholost. Nemčija nemore pozabiti nekdanjih dni in si prizadeva na vse načine, da bi zopet neomejeno zaviadala, pa jo drži francoska diplomacija neprestano v kleščah. Zato ni čuda, če si Nemčija obisk francoskega zunanjega ministra v Londonu pripisuje na nje račun. Na vsak način sumičenje Nemčije ni brez podlage.

Francoski pomorski minister je še vedno v Londonu, kjer se razgovarjajo o boroževanju na morju.

Mussolini želi, da bi francoski zunanji minister kmalu obiskal Rim, da bi ne nastali kaki nepotrebni zapletlaji. Italija je že dala zgraditi dve veliki vojni križarki, in bo dala zgraditi še novih, če ne bo vedela natančno, kaj je sklenila Francija v Londonu...

Prihodnja vožnja med zvezde...

Belgijec Max Cosyns pripravlja velikanski balon s katerim ima namen v kratkem poleteti v stratosfero.

Moskva. — Rusija je odpravila zadnje ostanke tajne policije in s tem je odpravljen "komunistični teror", kot so vedno opočitali v kapitalističnih državah Sovjetom.

Sedem sovjetskih republik tvori danes visoko civilizirano delavsko državo.

Karacki, Indija. — Neki religiozni nestrpnež je pripravil atentat na Mahatma Gandhija, ki pa ga ni pogodil. To je že tretji atentat na indijskega voditelja.

Rim. — Avstrijski kancelar Dollfuss bo šel 29. julija na obisk k Mussoliniju z vso družino ter namerava ostati pri njem kak teden. Zares čedna žlahta.

Rim. — Posebno sodišče za zaščito države je obsodilo sedem antifašistov iz okraja Guriria od 1 do 5 let ječe.

Rim. — V to mesto je prispelo rusko vojaško poslanstvo, ki namerava proučevati italijansko vojaško kemično stanje.

Iz križarke "Houston", s katero je obiskal predsednik Združenih držav Columbijo, poročja Roosevelt, da je z obiskom jako zadovoljen. Rekel je, da amerikanci stojijo pred novo dobo, ki bo prinesla mnogo blagostanja, "živeti in pustiti živeti".

London. — Angleško vojno ministrstvo je določilo zgraditi 600 vojaških aeroplanov. Vsekakor značilno dejstvo za "mir".

ARGENTINSKE VESTI

Ob priliki narodnega praznika "9 de Julio" so dne 11. t. m. izvršili na čast Grlu. San Martin en polet obstoječ iz 64 letal tukajšnje armade in 13 iz bližnjega Uruguay-a, nad tukajšnjim mestom in spustili na njegov spomenik krasen venec rož.

V zadnjih šestih mesecih se je zvišal izvoz argentinske trgovine na 136.477.000 pesov, sorazmerno z isto dobo lanskega leta.

MESTNA KRONIKA

POIZKUŠEN BEG IZ BOLNIŠNICE

Iz bolnišnice "Muniz", kjer sta se zdravila za lepro pod policijskim nadzorstvom, sta skušala pobegniti 26-letni Eufemio Gutierrez in 25-letni Anselmo Castillo, oba obsojena radi tatvine in drugih prestopkov. Pri menjavanju straže se je te dni podal v njih celico stražnik in opazil, da omrežje okna, ki drži na vrt je na več krajih opiljeno in en drog že vzet s svojega mesta, zadevo je takoj javil svojim višjim in sedaj oblasti skušajo dognati na kakšen način sta imenovana prišla do pile, da sta mogla z njo prepiti železje.

VLAK GA JE POVOZIL

Na železniški postaji F.C.G.P.B.A. a v višini ul. Feuco je bil zaposlen s prenašanjem posoda z mlekom 24-letni Manuel Gil, pred par dnevi se je namenil per koračiti tračnice ravno v trenutku ko je privozil mimo vlak, ki ga nesrečni Manuel ni opazil in ga vrgel na tla ter močno poškodoval, radi česar so ga prepeljali v bolnišnico Penna in je malo upanja, da okreva.

ŽRTEV NEPREVIDNOSTI

V ulici Sargenho Cabral 815 se je zgodila nesreča, katere žrtev je 24-letna Teresa Magnelli. Ko se je pred par dnevi hotela poslužiti dvigala, je misleč radi teme, da se dvigalo nahaja v istem nadstropju kot ona, odprla vrata, ker pa dvigala ni bilo tam, je stopila v praznino in tako nesrečno padla iz drugega nadstropja v globino in obležala težko ranjena na strehi dvigala, šele čez nekaj časa so jo opazili uslužbenci hiše, ki so jo s pomočjo policije spravili v bolnišnico.

PONAREJEVANJE DENARJA

Tukajšnje oblasti si na vso moč prizadevajo dobiti v roke neznane ponarejevalce denarja in sicer bankovcev po 50 pesov. Do sedaj so v raznih bančnih zavodih zaplenili skupno za

BANKA PRIJATELJ

HRANITE PRI NAS IN BOSTE ZADOVOLJNI

Posetite nas in vzemite s seboj vložno knjižico naše banke. Vam bodo na uslugo uradniki Slovenci. Našo veliko imetje Vam popolnoma jamči Vaše vloge. Ni treba izgubljeti delavnega časa, ker je

Naš

SLOVENSKI ODDELEK

odprt od 9 do 18 ure, ob sobotah od 8.30 do 11 ure.

The FIRST NATIONAL
BANK of BOSTON

FLORIDA 99

Pueyrredón 175 — Av. Gral Mitre 301 (Avellaneda) — Córdoba 1223 (Rosario)

POVERENJE

VLJUDNOST

HITROST

SIGURNOST

DRUŠTVENE VESTI

PEVKE

V nedeljo pevske vaje točno ob 4 uri popoldne.

Pevovodja

OPOZORILO PEVCEM IN PEVKAM

Vsi pevci in pevke ter igralci ste vabljeni v nedeljo 15. julija ob 4 uri popoldne k prvim vajam za prih. prirediteljev. Točnost!

Po pevskih vajah priredi društvo majhno družabno zabavo za vse delujoče člane.

Nekateri člani so zbrali denar za kupiti "asad", ki ga bodo pekli na društvenem terenu.

ODLOK ODBORA

Odbor SPD. I. je na zadnji seji določil da morajo biti vsi delavni člani naročeni na Slovenski tednik, da bodo točno informirani o društvenem delovanju. S poravnavo naročnine je obenem plačana tudi članarina za društvo. Naročiti in plačati je treba v društveno blagajno.

Nadalje je odbor sklenil, da morajo vsi člani nabaviti društveno izkaznico, ki se dobi v društvu.

SEJA PRIPRAVLJALNEGA ODBORA SPJ.

Za Pripravljalni odbor SPJ. je določena seja za v nedeljo popoldne ob 2 uri v prostorih SPD. I.

750 pesov od raznih ljudi, ki so pa dokazali svojo nedolžnost pri tej aferi.

Opozarjamo zato naše čitatelje, da tudi vas kdo ne pride pri tem v izgubo. Znamenito je pri tem, da je večje število ponorejenih bankovcev z isto številko serie B. kar dokazuje, da so morali naglo in brez premisleka delati v strahu, da bi predčasno ne padli v roke prave.

NAJHITREJŠE POŠILJANJE DENARJA

brez prošnje in pod najboljšimi pogoji, točno in zanesljivo.

Za hranilne vloge **Prodajamo šifkarte**
varnost in najboljše obresti po brezkonkurenčnih cenah

NE DELAJTE NIČESAR

brez, da ste se prej posvetovali z

Vašim starim **PRIJATELJEM**

Banco Holandés

SLOVENSKI ODDELEK

Centrala: Bmé. MITRE 234, Buenos Aires; Podružnica: CORRIENTES 1900

Uradujemo od 8.30 zjutraj do 7 zvečer. Ob sobotah do 12.30

SMRTNA KOSA

Po dolgi neozdravljivi bolezni je umrla Marija Frančeškin stara 30 let, doma iz Bilj pri Gorici. Zapušča moža in enega nepreskrbljenega otroka. Pogreb se je vršil na pokopališče Chacarita.

Naj ji bo lahka argentinska zemlja. Preostanim pa neše naiskrenejše sožalje.

IZ UREDNIŠTVA IN UPRAVNIŠTVA

Udeleženec, Cordoba. S prosvetno organizacijo nima ne eno ne drugo društvo nikakih vezi, da bi jih bilo želeti. Zato tudi ne bomo pri našli člankov, kako si medsebojno nasprotujete. Napišite za list raje kak članek samostojne in konstruktivne vsebine, ga bomo rade volje priobčili. Pozdrav.

A. P. Vašo pesmico bomo pripravili za prih. številko. Pozdrav.

A. J. Bo prišlo na vrsto. Pozdrav.

Cicigoj Pavla. List imate plačan do konca avgusta. Pozdrav.

Čitatelji in čitateljice. Gotovo ste opazili nekatere spremembe v listu. Natančneje bomo poročali pozneje.

DEKLETA POZOR

S prihodnjo številko imamo namen otvoriti v listu eno stran z naslovom "Dekliška greda", ali podobno. Potrebno bi bilo, da bi o tem spregovorilo kako dekleta ali žena. Vsekakor pa bi bila ta stran lista izključno za ženske. Upamo da boste dekleta sama poskrbela, da bo "Dekliška greda" zanimiva.

ČITATELJI

Stolpci Slovenskega tednika so odprti vsem. Kar brez skrbi izrazite v njih vaše misli in želje.

Pravila Slov. podporne jednote za J. Ameriko

b) Prvi glavni podpredsednik nadomestuje glavne predsednika pri sejah, kadar je zadnji odsoten vsled bolezni ali drugega upravičenega vzroka. V slučaju smrti, odstopa ali odstavljenja glavnega predsednika prevzame vse dolžnosti in pravice zadnjega in jih izvršuje do konca službene dobe. Mesto gl. podpredsednika prevzame drugi podpredsednik.

c) Drugi gl. podpredsednik nadomešča na sejah prvega glavnega podpredsednika, kadar je ta radi bolezni ali kakega drugega vzroka odsoten. On je namestnik prvega podpredsednika v slučaju, da ta odstopi ali ako pride na mesto gl. predsednika. Mesto drugega gl. podpredsednika prevzame namestnik.

d) Gl. tajnik vodi pregledno poslovne knjige, natančen imenik članstva in mladinskega oddelka, dopisovanje in sprejema od društvenih tajnikov vse asesmente; izroči denar gl. blagajniku in najmanj dvakrat v mesecu, zakar zahteva pobotnico, nakazuje posmrtnico, odškodnino, odpravnino, operacijsko odškodnino in sploh vsa druga izplačila v smislu pravil in sklepov upravnega odseka in glavnega odbora, konvencije ali splošnega glasovanja, izvzemši kjer pravila določajo drugače; sme pa zadržati vsako izplačilo, ako ima zato tehtne vzroke, nakar potem poroča upravnemu odseku, ki mora uvesti preiskavo. Dal je sestavi mesečne in polletne račune, ki jih objavi v glasilu, račune za državo in podpisuje vse denarne nakaznice in druge listine, ki spadajo v njegov delokrog. Preskrbi krajevna društva s potrebščinami, ki jih nabavi jednota po zaključkih upravnega odseka, gl. odbora ali konvencije, in hrani jednotin pečat in

čarter. Gl. tajnik mora paziti, da vsi krajevni odborniki in člani vrše svoje dolžnosti po pravilih in sklepih referenduma in gl. odbora; če opazi očitno kršitev pravil ali drugih veljavnih zaključkov, je njegova dolžnost zahtevati na pristojnem mestu, da pridejo kršitelji pred poroto. Sme zahtevati od društvenih odbornikov in drugih članov pojasnila v vsaki zadevi, ki so potrebna za redno poslovanje. Dolžnost gl. tajnika je tudi, da od časa do časa pojasnjuje članom v uradnem glasilu vsa vprašanja, ki izvirajo iz pravil in poslovanja jednote in o katerih prikazuje pisma, prihajajoča v glavni urad, da jih člani ne razumejo pravilno. Vodi statistiko o poslovanju in razvoju jednote. Gl. tajnik je oskrbnik dedščin mladoletnih članov za umrli člani in nalaga njihov denar na ime jednote kot določajo pravila glede nalaganja premoženja S.P.J. Ta ednar se sme dvigniti le s podpisami gl. predsednika, tajnika, blagajnika, ko se dediči pravilno izkažejo, da so polnoletni ali če jim sodišče postavi varuha. Gl. tajnik mora dati \$ 20.000.00. poroštva.

e) Pomožni tajnik opravlja poleg bolniškega oddelka vsa tista dela v gl. stanu, ki mu jih odkaže gl. tajnik. V slučaju smrti, odstopa ali odstavljenja gl. tajnika prevzame pomožni tajnik mesto gl. tajnika in ga obdržati do konca službene dobe, njegovo mesto pa prevzame namestnik. On nakazuje bolniške podpore tedensko, vodi bolniško knjigo in posluje v sporazumu z gl. tajnikom in gl. predsednikom; rešuje v zvezi z okrožnimi zastopniki vse sumljive in zamotane zadeve bolniške podpore. Kadar nanese potreba, mora sam ali po pooblaščenju obiskati sumljive bolni-

ke in voditi posebne zdravniške preiskave. Mora opravljati tudi druga dela v gl. uradu jednote, v katerem je stalno uposlen. O svojem delu poroča na sejah upravnega odseka in gl. odbora. Pomožni tajnik mora položiti varščino v svoti \$ 1.000.00.

f) Gl. blagajnik prejema denar od gl. tajnika in ga nalaga kakor določajo pravila; izplačuje vse pravilne in od gl. tajnika nakazane ter od gl. predsednika podpisane nakaznice, ki zahtevajo njegov podpis. Vodi blagajniške knjige, hrani vrednostne listine in hranilne knjižice in sploh skrbi, da so denarne zadeve v redu. Dalje mora objaviti bilanco dohodkov in izdatkov vsakih šest mesecev, ali kadar to zahteva nadzorni odsek, in jih predložiti istemu v pregled. Gl. Blagajnik opravlja še druga dela v glavnem uradu jednote, ki mu jih ako potrebno, naloži upravni odsek ali gl. odbor. Gl. blagajnik mora položiti poroštvo v svoti \$ 20.000.00.

g) Upravitelj jednotlivih publikacij in tiskarne zastopa publikacije in tiskarno v vseh zadevah na znotraj in zunaj v sporazumu z upravnim odsekom in v smislu zakonov; vodi vse upravniške posle. Dobiva oglase in potrebne slike; ter vodi pregledno poslovne knjige. Vodi korespondenco z društvenimi tajniki in zastopniki publikacij in sploh skrbi, da so gospodarske zadeve tiskarne v redu. Opravlja še druge posle, ki mu jih naloži konvencija, gl. odbor ali upravni odsek. — Upravitelj mora postaviti poroštvo v svoti \$ 5.000.00. — v slučaju smrti nastopi njegovo mesto namestnik.

h) Dolžnosti gl. urednika so: (Kadar bo jednota i-

Janez Filipič, mestni župnik v Krškem ob Savi:

Vez edinosti, ljubezni in miru med kristjani

Kruh so torej lomili, to se pravi prejema-
li so zakrament svetega Rešnjega Telesa in po-
tem so veselo in odkritega srea obhajali skup-
ni obed. Mlada, gorka ljubezen s katero je nav-
dajal Jezus srea prvih kristjanov je bila toli-
ka, da so se mnogi odrekli vsemu svojemu pre-
moženju, ga izročili apostolom, in podpirali z
njim svoje siromašne brate in sestre. Glejte
dela usmiljenja, ki so jih združevali prvi kris-
tjani s slovesnostjo svetega obhajila!

In ker so to daritev tolikrat obhajali, ni nič
čudnega, da jih je medsebojna bratovska lju-
bezen popolnoma prevzela, da so bili enega du-
ha in enega srea, da je bilo vsem vse skupno, in
da ni bilo siromaka med njimi.

Kakor za časa apostolov, tako je bilo tudi v
poapostolski dobi.

Kako čudovito lepa je bila božja služba, ki
so jo obhajali kristjani v katakombah! Molili
so predno so prejeli sv. obhajilo drug za dru-
gega. Vse stanove je dijakon posebej imenoval
pri taki molitvi. Molili so za katehume
za siromake, za spokornike, molili so za mir na
svetu, za katoliško Cerkev, za škofe, mašnike,
novokrščence, bolnike, popotnike in tako da-
lje. Ljudstvo pa je odgovarjalo: "Usmili se jih,
Gospod, reši in krepcaj jih v svojem usmilje-
nju". Molili so ne samo za svoje prijatelje,
ampak tudi za sovražnike. V starodavnih kon-
stitucijah beremo prelepe molitev: "Molimo
za naše sovražnike in preganjavce, molimo za
tiste, ki nas preganjajo radi Gospoda, da Go-
spod pomiri njihovo divjost, da poleže nji-
hov srd. Molimo za tiste, ki so zunaj Cerkve in
žive v zmoti, da jih Gospod spreobrne". In
končno so rekli: "Molimo drug za drugega, da
nas Gospod s svojo milostjo varje in nas sto-
ri stanovitne do konca in varje vsega pohuj-
šanja pred tistimi, ki hodijo v hudobiji; naj
nas osvobodi in nepoškodovane pripelje v svo-
je kraljestvo."

Pa tudi telesna dela usmiljenja so bila ve-
dno združena s sveto Evharistijo.

Dolga stoletja so pripravljali kristjani sku-
pne obede, takoimenovane agape, to je ljube-
zenske večerje. Včasih so stale mnogo denarja.
Pa naj so bili stroški še tako veliki, poroča
Tertulijan: zaradi bratovske ljubezni kaj iz-
dati se pravi dobiček imeti, kajti Bogu poso-
juje, kdor ubogemu daruje.

In kakor je bilo v prvih časih krščanstva,
tako je bilo v poznejših stoletjih. Vedno je

bila sv. Evharistija ognjišče, ob katerem se je
vnemala požrtvovalna dejanska ljubezen do
bližnjega. Vzhodni cerkveni razkol se je začel
še takrat, ko je na vzhodu opešalo prejema-
nje sv. obhajila. In ko je tudi v zahodnih
katoliških deželah ponehala gorečnost, so se
začeli širiti cerkveni razkoli in krivoverstva.
In ko se je po tridentinskem cerkvenem zbo-
ru spet začelo širiti prejemanje sv. obhajila,
se je cerkvena edinost zopet utrdila in ve-
ra se je spet začela z velikim uspehom uve-
ljavljati med razkoleniki in pagani.

Pa tudi še danes je sveto Rešnje Telo sre-
dišče in ognjišče družabne in cerkvene edino-
sti.

Ni sicer več ljubezenskih poedin združenih
z uživanjem svete Evharistije, vendar se tu-
di še danes naša roka najraje odpira in po-
maga svojemu potrebnemu bratu v veri ravno
na dan sv. obhajila.

Tudi ni več poljuba miru — le pri slovesni
maši se je ohranil in še to samo med duhov-
ščino — vendar sklepa dan sv. obhajila mno-
go miru, nad katerim se veseli nebo in zem-
lja. Tako se zgodi da ne poznata miru, mož in
žena, gresta k obhajilni mizi in zopet sta ene-
ga duha in enega srea. Bratje in sestre, otroci
in starši, posli in predstojniki, ljudje raznih
stanov in poklicev že dalj časa ne poznajo
pravega miru, ni med njimi pravega sporazu-
ma in zastopnosti, pa glej pride dan sv. ob-
hajila in krivei priznajo svojo krivdo in ne-
dolžni jim veseli ponudijo roko v spravo, in
mir, ljubi mir, je zopet vpostavljen.

In kakor je v malem, tako je tudi v velikem.
V velikih mednarodnih shodih v proslavo sv.
R. T. se vsako leto shajajo velike množice raz-
nih narodov in različnih stanov, živo se zave-
dajo, da so udje iste vesoljne katoliške cerkve,
katere duša, vez edinosti, ljubezni in miru je
zakrament presvetega Rešnjega Telesa.

K o n e c.

mela svoje glasilo) Piše članke (editorials) za jedno-
tine liste kadar je v uradu in nadzoruje delo v ure-
dništvo. Zbira gradivo in presoja vrednost prispev-
kov, ki pridejo izven uredništva in za katere se even-
tuelno izplačajo nagrade. Udeležuje se sej gl. od-
bora, kadar potrebno. Zastopa liste v vseh važnih za-
devah in izvršuje še druge posle, in tako posle, ki mu
jih nalaga gl. odbor, in ki spadajo v njegovo področje.
— Gl. urednik je odgovoren za uredništvo listov gl.
odboru, večini članstva in konvenciji. Ako je gl. ure-
dnik nezmožen za svoj posel, ali če krši s svojimi spi-
si in z drugim gradivom prvi odstavek načelne izja-
ve jednote in pravila, ki določajo smer glasilu, ga
mora gl. odbor na priloženo obtožbo, podprto z dokazi,
odstaviti z navadno večino od urada in razpisati vo-
litve za novega gl. urednika. — Predloži konvenciji
pismeno poročilo o svojem delu i neventuelna priporo-
čila. Pomožni uredniki so za svoje delo odgovorni gl.
uredniku. Izpraznjeno mesto gl. urednika prevzame
prvi pomožni urednik in ga obdrži do prve seje gl.
odbora, ki ga potrdi ali nastavi drugega za toliko ča-
sa, dokler ni izvoljen nov gl. urednik. V slučaju od-
sotnosti nadomesti gl. urednika prvi pomožni urednik.
Kandidat za gl. urednika mora biti član jednote.

1) Gospodarski odsek kupuje za jednote vrednost-
ne papirje, ki morajo odgovarjati določbam države.
Dalje posojuje članom na njih posestva v smislu re-
solucije sprejete na redni konvenciji SPJ. Način po-
slovanja gospodarskega odseka določa gl. odbor.

Za varnost vlog mora natančno preiskati stanje
mest, okrajev, korporacij in posestev, v katere inve-
stira za jednote. Vse ponudbe se zabeležijo v zapis-
nik ter objavijo v uradnem glasilu s seznamom, ki
opiše posamezna posojila na posestva in navede cene

kupljenih vrednostnih papirjev. Za posojilo in nakup
vrednostnih papirjev odloči večina članov gospodar-
skega odseka, in vsi sklepi glede posojil in nakupa
bonov morajo biti pismeni: manjšina mora vložiti svo-
je ugovore tudi pismeno. Vsake tri mesece se priobči-
jo v glasilu vsa priporočila in ugovori. Odsek lahko
proda katerekoli jednote bonde, in za prodajo mo-
ra navesti tehten vzrok. Prodajo morajo odobriti vsi
člani tega odseka. Zamenjati bonde sme le v izrednih
slučajih enoglasno. Gospodarski odsek zboruje po po-
trebi in vodi zapisnike svojih sej, katere objavi v
jednotinem glasilu. Dolžnost gospodarskega odseka je,
da je poučen o bondnem trgu in vrednostnih papir-
jih, katere lastuje jednota in katere namerava ku-
piti.

Vsak član gospodarskega odseka položi \$ 5.000 po-
ročstva.

1) Gl. porotni odsek prejema in rešuje prizive pro-
ti razsodbam društvenih porotnih odborov, vsled če-
sar tvori drugo razsodišče (istancia) v jednoti, iz-
vzemši če ima opraviti z obtožbami proti gl. odbor-
nikom zaradi nepravilnega poslovanja ali poneverje-
nja; v tem slučaju je porotni odsek z drugimi gl.
odborniki vred prvo razsodišče, kakor določeno v dru-
gih točkah pravil. Predsednik porotnega odseka pre-
jema vse prizive in vodi vso korespondenco, ki spa-
da v njegov delokrog. V slučaju, da prizivi niso jasni
ali da jim manjka zapisnika društvene porotne raz-
prave, mora stvar vrniti prizivniku in zahtevati vse
potrebne podatke. Ravno tako sme predsednik zahte-
vati vse podatke ali pojasnila od tožitelja in prič;
če ne dobi zahtevanih podatkov ali pojasnil v petnaj-
stih dneh od datuma, ko je pisal zaenje, in če ni za-
tak zadržek navedenih tehtnih razlogov, ki jih mora
potrditi društvo prizadete prizivne stranke, sme pred-

sednik takoj izročiti zadevo ostalim porotnim v raz-
sodbo. Predsednik portnega odseka sme tudi zahtevati
vse podatke in pojasnila od gl. tajnika in od drugih
članov gl. odbora v prizivnih zadevah, ako se mu zdi
potrebno. Porotni odsek rešuje le tiste prizive, ki pri-
dejo v tridesetih dneh po razsodbi društvene porote;
vsi prizivi po preteku tega časa se zavrzajo, izvrzeti
so le oni, ki niso zakasneli po krivdi prizivne stranke
in ki niso še nad šest mesecev stari. Porotni odsek po-
sluje pismeno ali na seji ter odločuje z navadno ve-
čino. Vse zadeve reši v najkrajšem času po vrsti ka-
kor pridejo in predsednik obvesti stranke pismeno o
razsodbi in obenem priobči razsodbo v glasilu ter na-
vede število glasov za ali proti. V slučaju, da je pri-
tožbena zadeva nejasna, pomanjkljiva na dokazih ali
če se je društvena porotna razprava vršila nepravilno,
sme porotni odsek vrniti vso stvar nazaj prizivni stran-
ki in zahtevati, da se vrši ponovna porotna razprava
pri društvu; ako društvo noče obdržati ponovne porotne
obravnave sme predsednik porotnega odseka ali kateri-
koli drugi porotnik obiskati dotično društvo na jedno-
tine stroške in osebno nadzorovati porotno razpravo,
da se izvrši po določbah XX. člena pravil. Taki obiski
porotnikov pa morajo biti omejeni le na važne in tež-
ke zadeve. Vsak član porotnega odseka mora glasov-
vati o vsaki predloženi zadevi in večina odloči. Ako
je predsednik porotnega odseka zadržan iz kakoršne-
gakoli opravičenega vzroka, da ne more vršiti svo-
jih dolžnosti, ga nadomesti porotnik, ki je dobil za
njim največ glasov pri volitvah; v slučaju smrti, od-
stopa ali odstavljenja predsednika porotnega odseka,
prevzame ta porotnik njegovo mesto in ga drži ves
čas ostale poslovne dobe, a njegovo mesto prevzame
namestnik.

(Nadaljevanje)

Priobčil **BOGDAN KAZAK**

Črvad na Korenu

Mladost in zdravje! Kaj je v našem bednem življenju lepšega in boljšega od te čudovite dvojice, ki se tako rada družijo? Marsikoga, ki bere te vrstice, obhaja neka otožnost ali celo zagrenjenost, češ, kako hitro mine mladost, še preden se prav zaveš njene lepote; kako nepričakovano si ob zdravje, ki mu spoznaš neprecenljivo vrednost, ko ga nimaš več.

Črnogledi imajo, žal, prevečkrat prav; nešteti zgledi iz življenja, se zdi, potrjujejo njih turobno gledanje v svet. Kdor pa motri svet preudarno in brez predsodkov, uvidi, da dragoceni življenjski dobrini, mladost in zdravje, nista tako prhljivi lupinici, marveč kleni jedri, ki ju zunanje sile pač ogražajo, a uničiti ju ne morejo zlahka, če se ne rakrajata od znotraj, po krivdi človeka samega. Kdor zna in hoče te dragocenosti ohraniti ali po samo-raščem gonu ali preudarnem hotenju, ju obdrži do skrajnih mej naše dobe, saj sta mladost in zdravje zelo negotova pojma in nestalni količini, odvisni od raznih činiteljev, ponajveč pa in bistveno od človeka samega. Človek je tisti, ki daje mladosti in zdravju vsebino in vrednost, ali pa jo jemlje in uničuje!

V nizu naših dogodivščin je bilo priobčenih že nekaj takih, ki opravičujejo vedro gledanje v svet, naj sledé zdaj tudi takšne, ki pričajo, kako si človek sam kuje nesrečo.

**

Stradali smo "po sekiricah", sicer pa se nam je godilo skoraj imenitno. Zjutraj je bil oprek črnega listja, ki smo mu radi lepšega rekali čaj, ali pa nič, če ni bilo s čim podnetiti samovarja; potem smo se potikali po predavalnicah navadno preko poldneva in komaj čakali konca, da smo mogli v akademsko "menzo" (obednico za visokošolce), kjer se je dobilo, če si imel kupljen ali od kakšen podporne zaloge darovan listek, pray dobro kosilce z edino in stalno napako, da je bilo prepičlo; popoldne smo hodili v društvo prebirat časopise ali se razgovarjat; nato smo se razpršili po laboratorijih (učnih delavnicah) ali

seminarijih (vežbalnicah za strokovno znanstveno delo) ali knjižnicah. Ko so na večer zaprli te prostore, smo jo udarili malo na sprehod ali po mestu, spotoma kupili kakšno safalado in kos ržene štruce, ali pa nič, če je bila kača v tvojem žepu in v žepih tvojih bližnjih tovarišev. Da zgine pajčevina iz želodeca, je doma v skromni sobici zažuborel samovar, če si imel kaj deti vanj in podenj, sicer si kmalu zlezal pod odejo, kjer se je dal sitni želodec še najhitreje potolažiti. En večer na teden smo s redno shajali v preprosti krčmi, kjer smo imeli svojo dijaško sobo in kjer se je dalo kaj malega dobiti tudi na up. Večerjica, izbrana po vidiku cenenosti in obilnosti, je dala podlago za razvoj zabave, ob pivu smo debatirali, kritizirali, politizirali, naposled so se uveljavljali šaljiveci in peveci. O prostih dnevih in lepem vremenu smo hodili na izlete, vedno peš, véasih smo krenili v kako kmetsko krčmo, kjer se je dobilo precej povoljnega mesa in domačega mošta za malo denarja. V gledališča in h koncertom smo hodili bolj poredko; tudi če je bilo kaj drobiža pri rokah, je zmagoval želodec s svojimi ukazi nad umetnostnimi težnjami.

V to našo enovito svojat, podobno vrabčji jati, se je zaletel ptič z drugačnim perjem, drugačnim kljunom. Ko smo se v jeseni znova zbirali, se je pojavil med nami Vlado, nadarjen dečko, saj je dovršil srednjo šolo z odliko, a precej samozavesten kot sin premožnega meščana in zelo raznežen kot ljubljeneček svoje matere. Naši bolj zaključeni družčini je bil Vlado dobrodošel kot prirastek, njegove posebnosti so nas prej zabavale kakor odbijale, vsi smo želeli, da se Vlado udomači med nami.

A prišlo je drugače. Najprej si je Vlado prebral obednico, naša dijaška mu je bila preveč vsakdanja in premalo snažna, opuščal je našo društveno sobo, češ, da je podobna brlogu, naši tedenski sestanki so mu bili prostaški. Rad je zahajal v gledališče in še rajši na zabavne prireditve; čez nekaj tednov smo ga srečavali še

kdaj na predavanjih, sicer pa je hodil svoja pota. Kmalu se je med nami razvedelo o njem, da je zašel v družbo lahkoživcev, ki so se življali bolj ponoči.

Razgovarjali smo se med seboj, kako bi ga odvrnili od nevarnih vrtincev razkošnega in lahkoživega življenja, ko se je raznesele glas, da je lahkomišelnega tovariša zadela huda bolezen, ki je redna in skoraj nujna spremljevalka razbrzdanosti. Vlado se nam je smilil, pridno smo ga hodili obiskovat in mu želeli s skorajšnjim ozdravljenjem tudi, da se obrne na pot resnega in pametnega življenja. Mirno je poslušal naše dobrohotne nasvete, dokler ga je bolezen mučila, a ko mu je odleglo, se nam je posmihal, češ, da mora preboleti otroške bolezni, kdor je željan življenja. Videč, da ga naši obiski dolgočasijo, smo drug za drugim izostali; samo naš dobrosrčni tovariš Justek se ni dal odgnati, ni obupal, ampak se vztrajno prizadeval, da reši Vlado.

Kogar je pičila kača, pravijo, da se boji zvi-te vrvi. Ta pregovor ni držal v Vladovem primeru. Ko je za silo ozdravel, se je ogibal naše družčine in krenil k svojim pajdašem. V drugem polletju je znova obolel, a takrat tako močno, da je moral v bolnišnico, ker se mu je bolezen razpasla na drobje, posebno prizadete so bile ledvice. Ta in oni izmed nas ga je obiskal in se mu skušal približati, a zagrenjeni Vlado nas je odklanjal.

Prišle so počitnice, razšli smo se po "domovini", tudi Vlada so spravili domov. Na jesen je umrl, leto potem, ko je odšel v svobodo.

Hudo nam je bilo vsem, ki smo ga poznali in čutili težo tako nepotrebne in zato tembolj obžalovanja vredne žrtve.

**

Slavo, zadnji sin premožnega obrtnika in posestnika, je postal mlad sirota. Starejši brat mu je kot varuh oskrboval lepo dediščino; v gmotnem pogledu je imel Slavo zagotovljeno bodočnost, v drugih ozirih pa je bil kakor ladja brez krme in jader, igrača valov in vetrov na morju mladega življenja. Tiščali so ga v šole in v razne zavode, za njegovo notranjo vzgojo pa se ni nihče resno zavzemal. Ta-

Edina naša slovanska lekarna

FRANJO HUŠPAUR**DOCK SUD**

(Prov. Buenos Aires)

calle **FACUNDO QUIROGA** 1441
nasproti komisarijeDajemo bodisi ustmena, bodisi pis-
mena pojasnila o Vašem zdravju.SELITVE V MESTU IN NA DEŽELO
ZA ZMERNE CENE

PREVOZNO PODJETJE

RAFAEL TURK

OSORIO 5085 esq. WARNES 2200

U. T. 59-2505 in 59-3667

V dar dobitena vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$,
lepo sliko v barvahAtelje **MARKO RADALJ**

F. Quiroga 1275

DOCK SUD

Prva naša čevljarska delavnica na Dock-Sudu

GJURO ŠTAJCAR

CALLE LONDRES 1430

DOCK SUD

ko je rasel Slavo v najbolj kočljivih in odločilnih letih kakor "biček na gmajni", prepričan sebi in lastnim nagonom, ki so se bohotno razvijali in močno uveljavljali.

Kot starejšega dijaka me je njegov brat in varuh preprosil, da sem nekajkrat skušal pomagati Slavu preko težav sprejemnega ali premetnega ali ponavljalnega izpita. Otepel sem se klavrne naloge, saj Slavo mi je vsakokrat dokazoval, da ga moje prizadevanje prav za prav brezsmiselno muči, njemu učenja ni treba, učim naj se jaz in dugi nemaniči, ki ne vedó, ob čem bodo živeli. Tako je presojal Slavo svoje šolsko izobražanje, ki je bilo po drugi strani temeljito, vse tri "šole" je ponavljal, na koncu tretje je bil kot ponavljavec izključen zaradi popolnoma nezadostnega uspeha in neprimerne vedenja.

Razvedelo se je kmalu, da je Slavo zahajal v zanikarne beznice in ponočeval v čudnih družbah. Ker je bil za svoja leta izredno razvit, so ga imeli njegovi drugi za višješoleca, ki je užival med njimi svojevrsten ugled radi prešerne razbrzdanosti, pa tudi oporo. Dasi Slavo ni bil nikoli "brez drobiža", si je dal kaj rad plačevati od drugih kot "reven dijak"; pri skupnem popivanju je redno največ izpil in najmanj plačal. Izločil se je sam iz družbe dijakov, ko so ga spoznali kot samogoltnika in skopuha.

Dolgo let se nisva več videla. Ko sem nastopil kot samostojen zdravnik, se je pojavil med redkimi bolniki prvih mesecev tudi Slavo, po letih še mladenič, po stasu orjak, po izrazu in vedenju pa že zrel mož, ki ga je življenje že kakorkoli natrlo. Povedal mi je, da je sam zdrav in mu ni treba zdravniške pomoči, prišel je samo po nasvet, kaj naj napravi

njegov prijatelj, ki se je pred leti okužil pri vojaki in bi se hotel poročiti; kakšno zdravljenje mu je po moji sodbi potrebno, koliko časa bi trajalo in kaj bi stalo. Po kratkem pozvedovanju o "prijateljevi" bolezni sem mu odkrito pojasnil svoje mnenje:

"Tisti bolni prijatelj si ti, Slavo, sam. Lepo je in prav, da si se zresnil in hočeš svoje bodoče življenje postaviti na trdne in zdrave temelje. Če hočeš imeti neko poročstvo, da sam ozdraviš in ne preneseš bolezni na ženo in potomstvo, odloži poroko vsaj za dve leti in ta čas se skrbno zdravi. V prvem letu dobiš v dveh dobah določeno število zdravnih vbo-dov, v drugem letu še enkrat, kar vobče zadošča, da se zatre bolezen, da ne škodi več bolniku in njegovi družini. Stroški za takšno zdravljenje bi se sukali od treh do petih stotakov." (Predvojne kronске vrednosti.)

Slavo se je hladnokrvno zahvalil in poslovil, češ, da to sporoči prijatelju.

Vedel sem, da "prijatelja" ne bo na spregled, a tudi Slavo se ni več zglasil pri meni. Pač pa sem zvedel dva ali tri mesece kasneje, da se je Slavo poročil z nevesto iz znane in ugledne družine.

S Slavom samim se nisva več dobila, dasi sva se večkrat videla od daleč; ko sem prihajal domov, se me je očitno izogibal. Pravili so mi, da je v njegovi družini več žalosti ko veselja. Mlada žena je prva leta zakona večkrat zbolela, v tretjem letu je imela mrtvega otroka, v četrtem je povila živega otroka, ki je umrl kmalu po porodu, kasnejši otroci so sicer živeli, a polni tegob.

Med vojsko, ko sem bil na dopustu, me je poklicala Slavova žena k svojim bolehnim otrokom. Moža ni bilo doma, ker so ga pokli-

cali nekam daleč na vojaški zdravniški pregled. Pregledoval sem otroke in pri vseh opazil več ali manj izrazite sledove očetove zane-marjene bolezni. V veliko zadrego me je spravila uboga mati, ki mi je razložila svoje misli: Oče teh neboljenih otrok je iz krepke družine in po telesu hrust, ona sama je iz zdrave družine in ni bila kot dekle nikoli bolna. Ko se je poročila, je večkrat obolela in ima bolne otroke. Očitno je zanjo, da izhaja vse njeno in njenih otrok bolehanje od moža. Kaj torej sodim jaz kot zdravnik o vzroku njihove nesreče?

Oddahnil sem se, ker mi je zbegana žena nehote pokazala izhod iz mučne zagate. Nisem in ne morem biti sodnik, ker sem in hočem ostati zdravnik, sem ji odvrnil. Slavo mi je znan izza mladih let, a kot bolnik neznan, ker se ni nikdar zdravil pri meni, zato o njegovih resničnih ali njemu prisojenih bolezni ne vem prav za prav nič. Razložil sem, kako treba ravnati z otroki, da se opomorejo.

Gospe očitno ni zadovoljil moj obisk, želela je več jasnosti...

Nekaj let kasneje so mi sporočili med drugimi novicami iz domačega kraja tudi o Slavov čudni stvari, da se je v zadnjih mesecih popolnoma predrugačil, postal nenavadno priljuden in neverjetno radodaren. Otrokom je razdeljeval ure, beračem dajal stotake in tako potratil dobršen del svojega premoženja. Spravili so ga v umobolnico zavoljo "sušenja možganov", ki je značilna in prav za prav najhujša posledica davnega okuženja. Nenavadno naglo se je ta sicer počasna bolezen pri njem razvijala, rešilni konec je bržkone pospešilo življenje v zavodu za bolne, ki ga Slavo ni bil vaju. ("Mladika")

Dr. J. HAHN

ženske bolezni — Maternica — Jačnik —
Prezgodnja ali zakasnjena perioda —
Beli tok.
Notranje bolezni — želodec in drobovje.
Gonoreja — Mehur — Obisti.
Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601
Sprejema od 3 do 8 zvečer
NIZKE CENE

Dr. MILOSLAVICH

Zdravnik za notranje bolezni.

Praktikiran na klinikah na Dunaju, Pra-gi in Parizu.

Zdravi bolezni kože, krvi in spolne bolezni.

Se govori slovensko, nemško in špansko.

**PETNAJSTDNEVNO PLAČEVANJE
GARANTIRANO ZDRAVLJENJE**

Sprejemanje strank od 11 do 12 in od 3 do 7 zvečer. — Ob nedeljah od 9 do 11 ure zjutraj.

Ulica Reconquista 629

U. T. RETIRO 1852

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENCI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki Vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na število slovensko klijentelo.

Poštarne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan do devetih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

Fotografija "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579 Bs. Aires
Telefon: 59 - 0522

Slovenska gostilna in trgovina jestvin

Shajališče naših rojakov

VELIKI IN PRIJETNI PROSTORI
z igriščem za kroglice in keglje

Vsako nedeljo ples

Dobra postrežba

ZMERNE CENE

TRELLES 1167

(Pol kvadre od Gaona 2400)

Buenos Aires U. T. 59 - 2382

VSI ROJAKI SO DOBRODOŠLI

SEDAJ SE LAHKO VSAK

nauči dobro

in

elegantno

PLESATI

Tango,

Fox-trot,

Valček in

druge ples

ZA SAMO 50 cent. DNEVNO.

To lahko dosežete z malo vajami v veliki plesni

AKADEMIJI "ALEX ZABA"

Calle AYACUCHO 388

esq. Corrientes dve kvadri od Callao.
Vsak dan od 18 do 24 ure, ob nedeljah od 16 do 22 ure.

Zasebni saloni za družine in začetnike.

Zavod sv. Cirila in Metoda

sprejema dečke v popolno varstvo.

Obrnite se pismeno ali osebno na:
ASILO LIPA, VILLA MADERO C.G.B.A.
(Bs. Aires)

Pripoveduje Milan Vrtačnik

Brez službe

Pepe Kovač je zadnjo soboto prišel nekoliko preje domov. Izplačali so ga in odslovili.

— Velike zaloge, ne prodamo dosti, zastoj... —

— In mojih dvajset let, ki sem jih pustil v delavnici? —

Delovodja je zmajal z glavo in se skušal namahniti, a smeh je bil podoben črnemu grehu.

— Vzamejo vas kje drugje, dobrega delavca povsod iščejo.

Pepe Kovač ni ničesar več vprašal, zakaj vedel je, da bi bilo vsako vprašanje brezpomembno.

Vso pot proti domu je premišljeval. Iz neba je malce rosilo, saj je bila jesen. Delavci na cesti so polagali plinske cevi. Že trikrat so razkopali asfalt, kakor da ga ne bi mogli samo enkrat. No, vsaj delavci več zaslužijo. Drugače pa je slabo.

V izložbah visijo plašči. Pred leti je kupil enega, vse leto je moral hraniti. Danes je že iz mode, saj so vsak mesec drugačni. Kje le ljudje jemljejo denar?

Tole frfro pozna. V barakah stanuje in je tako elegantna. Seveda, drugače je ne bi možki povohal. Od tod jemlje denar. Iz neba ji ne leti. Mladost ji ga kuje, dokler je obraz lep.

Ona druga je žena višjega ravnatelja. Tam čez cesto stopa v svoj avtomobil. Ima plašč za deset tisoč dinarjev in biserno ogrlico za trideset tisoč. Guvernanta ji vodi otroke v Tivolski park. Kaj bi se gospa ravnateljica brigala zanje? Pozneje, ko dorastejo, jih že vpelje v družbo. Sedaj naj se razigrajo.

Pepe Kovač ima pet otrok. Trije že hodijo v šolo. Dva bosta kmalu godna. Žena nima plašča za deset tisoč, niti biserne ogrlice, še poročna prstana sta morala prodati, da sta kupila otrokom knjige in čevlje. Osem sto dinarjev dobi na mesec. Štiri sto jih gre za stanovanje, štiri sto jih ostane. Da ne bi žena prala drugim perilo, bi stradali. Tako pa se preprivajo skozi življenje, kakor črvi skozi zemljo.

Kako bo sedaj, ko je odpuščen? Preseliti se bodo morali kam drugam. Barak se boji kot hudič križa, a drugače ne bo kazalo, kar tja bodo morali iti. Ubogi otroci v tisti vlagi in temi, on in žena jo že kako pretolčeta, a otroci...

Tudi žena je danes slabe volje, kakor bi se vse zarotilo proti Kopačevi družini.

— Pomisli Pepe, nekdo si je omislil higijenično pralnico, jutri začne in seveda jaz jutri neham, kakor da nisem lepo oprala perilo. Križ božji, če še tebe ne bi bilo! —

V sobo se tisti hip pripodi zarjavel razkuštran fant. Ves blaten je in raztrgan.

— Petričev Lojze me je in nič mu nisem naredil. Kar povaljal me je v blatu in gumbe mi je pobral.

Iz ust mu leze jok, ki se kmalu sprevrže v tuljenje.

— Ko vsaj otrok ne bi bilo! — se stemni Pepe. — Vse dneve ti skrbi priganjajo v glavo. Samo oblači, peri in šivaj! —

— Lojze je hudoben, že trikrat sem se pri-

tožila, a nič ne pomaga. — Hiti žena nekam v strahu.

— Vsi otroci so enaki, dokler bo svet stal.

Fant je nehal tuliti, mati ga je za silo ocedila.

— Drv je zmanjkalo, kar na vozičku jih pripelji. Pri sosedu ga dobiš. —

— Zadnjič je dejal, da bomo morali plačati odškodnino, — reče fant.

— Danes ga še dobiš! — se vstraši mati.

V sobi je za nekaj časa čudno tiho. Noben šum ne prodre v kletno stanovanje, kakor bi umrl svet.

— Ali sta otroka na dvorišču? — prekine tišino Pepe.

— Pepe in Andrej sta še v šoli, Tone in Ivan se igrata slepe miši.

— Slepe miši? — bruhne v smehu iz Pepeta. — Tudi midva se bova kmalu igrala slepe miši. —

— Kako misliš? — prebledi žena.

— Opovedali so mi.

— Odpovedali? Tebi odpovedali? Saj se norčuješ.

— Tu imaš zadnjih osem sto dinarjev in potem delaj kakor hočeš.

— Delaj kakor hočeš? Pa sem računala na tvoj zaslužek.

— V barake bomo šli. Navzdol v temo, med podgane in miši.

— In človek vse dneve hrepeni po lepšem in kuje svojim otrokom solnee v bodočnosti.

Pusti sanje in misli na resničnost!

V sobi zašumi pridušno ihtenje, da je Pepeta strah. Sedaj še pridrvi pet otrok, pet njunih ljubljencev. Tu ne bo mogel strpeti. Proč mora, kamorkoli, čeprav v sam pekel.

Na vogalu je žganjarna, tja pojde in pozabi bodočnost.

ROPARSKA DRUŽBICA "KRVAVA PEST"

Iz Ljubljane poročajo:

Tri mlade žrtve "kulturno-vzgojnih" filmskih robinzonad: Jože, Tonček, Lovro.

Tam nekje v predmestju sredi kupa revščine, ki se šopiri kakor ljulika med pšenico, so zagledali luč sveta. Očetje jim jedo grenek kruh brezposelnosti, matere pa hodijo od hiše do hiše, pobirajo stare nogavice za krpanje in ribajo tuja stanovanja. Za par dinarjev. Za pest moke in soli. Tako se rinejo skozi življenje. Skrb za vsakdanji kruh jim ne da ne volje ne moči, da bi se brigale za vzgojo otrok.

Pa so se mladi postopački, ki jim je ulica in gmajna ves svet, zadnjič zmenili: "V soboto pojdemo v kino!" Slišali so, da se bo predvajala napeta roparska zgodba, v kateri igra glavno vlogo ljubljencev našminkanih kino-obiskovalk, slavni filmski "umetnik" Hans Albers. Ampak kje dobiti denar za vstopnino?

"Že vem", se je domislil Lovro, najsprtnejši in najiznajdljivejši med njimi. In se je oprezno ozrl naokoli, če ne prisluškuje nepoklicano uho. "Moja mama ima v predalu shranjenih nekaj kovačev. Samo jaz vem zanje, oče pa ne. Dva kovača ji vzamem, še opazila ne bo!"

In so besede postale dejanja. V soboto so se dobili na določenem kraju. In so si gladko priborili vstop v kino in tam poldrugo uro poži-

rali divje pustolovščine z ušesi, usti in očmi. In so takoj zaslutili v sebi silo poslanstva, da postanejo prav tako slavni in znameniti roparji. Še isti dan so organizirali roparsko tolpo, ki so jo krstili z grozo zbujajočim imenom "Krvava pest", ter si poiskali primeren brolg. V začetku so samo kradli na drobno in debelo, kar jim je prišlo pod roko, pozneje pa so napravili velikopotezen načrt na pravi, resnični roparski napad. — Nekje v samotnem predmestju je majhna hiša. V tej hiši stanuje stara, onemogla vdova. "Denarja ima ko pečka" je vedel povedati poglavar "Krvave pesti" Lovro. "Poberemo ji denar in odrinemo v svet. V Afrikoali pa v Ameriko!"

V mraku so se mladi "roparji" sestali ob dogovorjeni uri — oboroženi s kuhinjskimi noži, ki so jih "sunili" doma v kuhinji. Obraze so si namazali s sajami, suknjiče pa obrnili na robe, da bi bili posnetek pravih roparjev. Jožek, najmlajši, je ostal zunaj na preži, Tonček in Lovro pa sta previdno odprla vrata in se po prstih splazila k hišnemu oknu, v katerem je še brlela luč. Lovro se je po "roparskih štengah" hrabro vzpel na okno in poskušal skozenj: starka je nič hudega sluteč sedela pri mizi, zatopljena v čitanje.

"Sama je!" je zašepetal Lovro in skočil z "roparskih šteng" na tla. Potem je s pestjo udaril na hišna vrata, ki so bila zaklenjena ter potegnil nož izza pasu. In sam Bog ve, kaj bi se bilo ta večer zgodilo v oni samotni hiši, ko bi v tem dramatičnem hipu naenkrat ne posegel vmes domači pes, ki je spal za hišo in ob Lovrovem butanju postal pozoren. Kar na lejem je planil izza ogla in se divje zaprašil v nepovabljen nočna gosta. Presunljivo kričanje in tuljenje se je iztrgalo mladima roparjema iz grla. Na vso sapo sta stekla proti vrtni ograji, da bi pobegnili na prosto. Pa sta na svojo grozo videla, da se vrata ne dajo odpreti. Tako sta bila na milos tih nemilost izročena ostrim pasjim zobem, ki bi ju bil gotovo prav pošteno obgrizli, ko bi se ne bila takoj nato pokazala na pragu prestrašena vdova. Poklicala je razjarjenega psa k sebi, medtem pa so mlada grešnika Lovra in Tončka (Jožek, ki je stal pred ograjo na preži, jo je pravočasno popihal) zgrabile trde roke sosedovega hlapca ter ju odgnale v hišo, kjer je sledilo temeljito zasliševanje in še temeljitejša kazen — za enkrat brez hujših posledic, hvalabogu.

Tako se je prvi "roparski napad" nadebudnih junakov klavarno ponesrečil. Čez pet, deset let ga bodo na temelju pridobljenih izkušenj morda ponovili — in želi uspeh. Tako se bodo na svojevrsten način maščevali za vse, kar je družba s svojo brezbriznostjo nad njimi zagrešila. Pregovora "Vsak je svoje sreče kovač", ni mogoče posplošiti. Mnogim, premnogim kujejo srečo ali nesrečo — drugi.

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENGŠ DE BILIK,

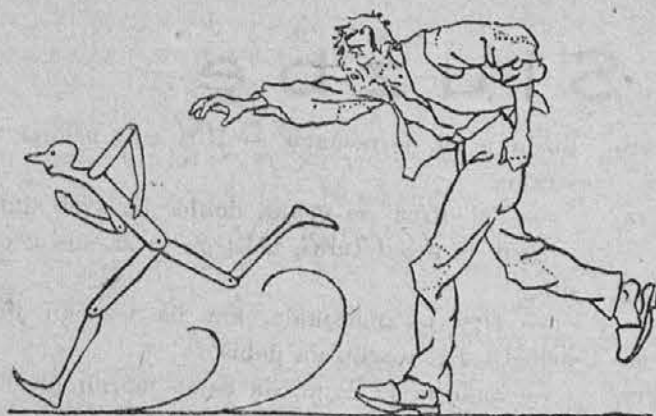
diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni, vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom. Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389 — Bs. Aires

1. Stric Peppek, ki igra zelo važno vlogo v naši povesti, se je postaral, in ni bil več za težko delo. Sklenil je torej, da si bo napravil lepo leseno lutko, ki bo znala plesati in prevračati kozelce in delati vsake vrste neumnosti. Z njo, si je mislil, bi potoval po svetu, da si prisluži košček kruha in čašico vinca.

4. Ko mu je napravil noge in ga naučil hoditi, je Storžek odprl vrata, stekel na cesto, stric Peppek pa za njim tako urno, kakor so ga mogle nesti noge, in je vpil: "Primate ga, zgrabite ga!" Ljudje pa, ki so ju videli, v smeh, da bi skoro popokali. Dokler ni od daleč zagledal Storžka in Pepka žandar, ki se je razkoračil čez cesto, in končno vendarle ujel Storžka, ki mu je namerjal v splošno presenečenje uiti skozi koračo.

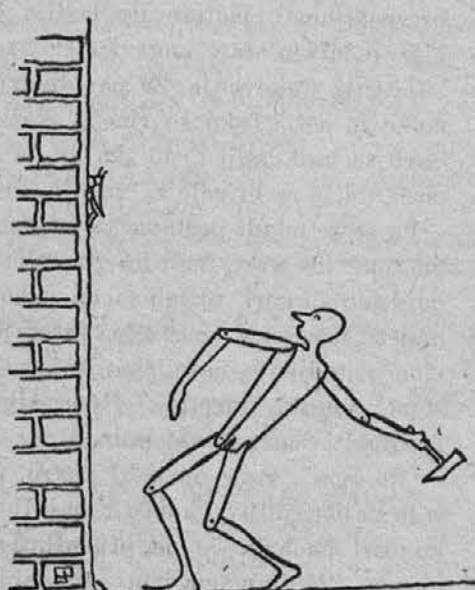
2. Jedva se je vrnil stric Peppek z velikimi, lesnim topljem ali panjem v svojo sobo, je že vzel v roke orodje in je začel dolbsti in rezljati svojega lutka, vse po vrsti: glavo, lase, čelo, oči, nos in usta, brado, vrat, ramena, želodec, lakti in roki.

5. Ko je Peppek končno vendarle spet dobil svojega lutka, je grozil, da mu bo zdrobil vse kosti. Ljudem in žandarju pa se je lutek smilil, ker je bil tako lepo izdelan, in kaj torej žandar naredi: Izpustil je Storžka, strica Pepka pa je peljal v keho, da bi ne storil Storžku ničesar hudega.

3. Komaj sta bili Storžkovi roki gotovi, je začutil Peppek, da mu je izginila lasulja z glave. Pogledal je v vis, in kaj je videl? Videl je svojo rumeno lasuljo v lutkovi roki in — na njegovi glavi. Užaloščen vsled otrokove predrznosti je zaklicel stric Peppek: "Ti zbiršan otrok ti še dodelan nisi, pa že začenjaš s takimi burkami!"

6. Kakor dobra vest je svaril Storžka Murnček, ki se je prikazal na steni, naj bo vendarle dober in pameten. Storžek pa ni maral za dobre nauke, marveč je ves divji planil pokonci, pograbil s klopi leseno kladivo in ga z vso silo zagнал v Murna Marnjača.

STORŽEK

njegovo burko

Nikomur nič ne koristi tajiti in skrivati slovenskih otrok v starosti od osmih do petdeset let, in se ne bo slovenskemu branju in slovenski slej brigali, da slovenski mladini razumimo in ji tudi dejansko pomagamo pri prvih težkočah, ki so sicer neznatne, pa se mladi težke.

Čeprav velja ta obžalovanja vredna tino vseljene tujce, vendar ni dvoma, da se v tujini, dočim so si znali na primer Nemci, rodov svoj jezik in z njim naravno združiti.

Brez dolgih in učenih teoretičnih razprav, tično reševati to velevažno vprašanje, ki je vpeljal redno stran zabavnega otroškega romana.

V našem zabavno-poučnem delu "Storžek in njegovo burkasto življenje", po besedni in govornega slovstva, ki se ni priljubila samo otrokom, odraslim, izmed katerih jih precej najdemo. S posebnim zadoščenjem prejemamo namizne lutke in celo Evropskih držav, kjer so slovenske šole kot nekako vedno novo življenje, željo radi pošiljamo naš list vsem našim otrokom.

Resnično pa smo žalostni, ko vidimo, da nam samo zato ne razumejo slovenskega jezika, potrudil z njimi, jim dali v roke naš list, da jim sebnosti in jim razložil skraja kakih deset let.

Šen enkrat prosimo vse slovenske otroke, naj jim naredijo uslugo, ki bo tudi tako veliko korist.

Prej vsem pa prosimo tudi same slovenske otroke, naj jim razložijo vsebino slovenskega jezika in o njegovi vsebini večkrat razpravljajo v slovenskem jeziku, in naj nam tudi pošljejo svoje misli.

Ko bo naša slovita Storžkova povest na veselo in takorekoč igraje dobro slovensko govornico, bomo začeli prinašati celo naših narodnih in umetnih pesmi, o naših slavnihih možeh, o naši slovenski narodni venskega ljudstva.

Nekaj časa pa se bomo še od slovenskih otrok, katerih si bomo mimogrede zapomnili, da nam pošljejo svoje misli.

Naše posebno veselje bodo tudi našim otrokom ni gospod Gašper Porenta, profesor v Ljubljani, prosti in ljubki umetnosti zastoj iščete.

Ker smo dobili zadnji čas zelo zanimivo remo postreči z vsemi doslej izišlimi deli, natisnili danes in prihodnjič vse doslej izišle bomo dodali tudi prvič in na novo, tako da bomo danje Storžkove zgodbe, da bodo tudi našim otrokom pripovedovanju.

Gotovi smo, da bo tudi našim otrokom krat temeljito ogledati paglavca Storžek in njegovo burkam.

STORŽEK

Čisto življenje

veti, da vsaj dve tretjini v Argentini živečir
stih let ne zna čitati slovenske knjige in časo-
rinčilo, če se ne bomo odrasli bolj kakor do-
slovenskega jezika in duha čim bolj olajšamo
ih v naš domači duhovni svet in pri prvih
loveku vendarle večkrat zdijo nepremostljivo

na nezavednost več ali manj za vse v Argen-
me vem zakaj, posebno žalostno za nas Slo-
vozi, Angleži in Irci ohraniti skozi dolgo vrsto
spomin na domovino svojih očetov.

je začel naš list po svoji najboljši moči prak-
ro mu je postalo mogoče, zlasti s tem, da je

našim mladim čitateljičkom slovitega "Storž-
enju najboljšo mladinsko povest iz vsega sve-
ni, ki je vsa navdušena zanjo, marveč tudi
Storžka, ko jim je pismonoša list prinesel.
pisma zlasti še iz neargentinskih južnoameriš-
Franciji vpeljali naš list v nekatere tamošnje
bljeno slovensko čitarko. Pripominjamo, da na
m, kolikor ga potrebujejo.

rečujemo, mlade slovenske ljudi, ki v glav-
nja, ker niso, imeli nikogar, ki bi se nekoliko
ali četvero ali petero slovenskih tiskovnih po-
nj vsakdanjih slovenskih besed.

naj bodo vendar dobri do svojih lastnih
mu tako lahka, njihovim otrokom pa morda v

ko mladino, naj si med seboj pomaga v čitanju
novine, se med seboj navdušuje, se o našem
samo ob sebi umevno, da med Slovenci vedno

ratkem končana, in se bo po njej naša mladi-
slovenskega čitanja in popolnoma obvladala na-
prezanimivih člankov o lepotah naše zemlje, o
novini, o naši umetnosti, o naših knjigah, o na-
prostoti, o volji, željah, potrebah in koristih slo-

Storžku in njegovim neverjetnim burkam, iz
koristnih in prav zlatih nauk.

je ljubke slike, ki jih je narisal sedaj že pokoj-
na nad Ljubljano, in katerim po njihovi pre-
tudi po velikih buenosajreških revijah.

ih čitateljev in prijateljev, katerim ne mo-
i našega lista, smo se odločili, da bomo po-
lene slike iz Storžkove povesti, nekaj pa jih
kratki v kratkih stavkih ponovili glavne dose-
čitatelji in naročniki lahko sledili nadaljnemu

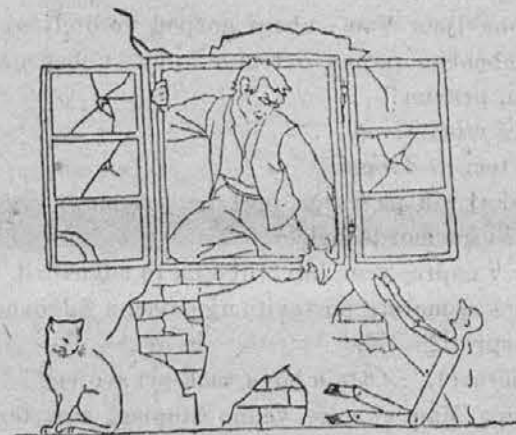
rim čitateljem ljubo, če si bodo mogli se en-
še enkrat nasmejati njegovim tragikomičnim

7. Storžek je — sam doma, brez očka — postal lačen. Šel je torej pozno zvečer po mestu, da si izprosi košček kruha. Toda, ko je pri neki hiši pozvonil, so zvrnili nanj golido vode, mesto, da bi mu dali kruha. Moker ko miš in onemogel se je vrnil, stegnil noge čez ogenj, da bi se mu posušile, in zaspal. Noge pa se mu niso samo posušile, ampak so se tudi vnele in zgorele.

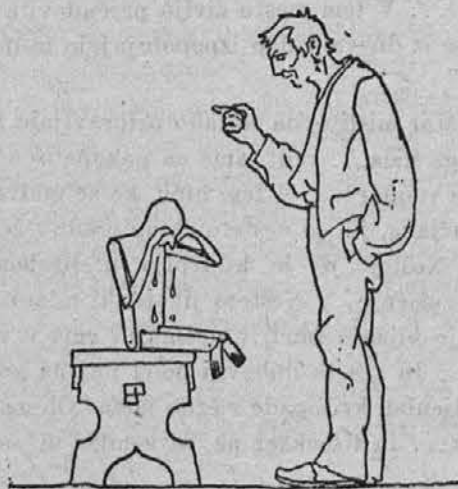
kavca v šolo. Toda prej mu je bilo treba obleke. Stric Pepek mu je torej napravil obleko iz rožastega papirja, škornje iz lubja in čepico iz kruhove skorje. Tudi abecednik mu je kupil, potem pa hajd v šolo.

8. Ko se je čez dva dni vrnil Pepek iz zapora, ni mogel skozi vrata v svojo hišo, ker so bila od znotraj zaklenjena. Spleza torej skozi okno in rohni, kako bo paglavca Storžka. Ko pa je zagledal revčka z ožganimi nogami, je brž pozabil na ostre besede, objel ga je in poljubil.

11. Falot Storžek pride na poti v šolo mimo Gašperčkovega teatra, in ker nima denarja za vstopnino, proda staremu cunjarju za štiri dinarje svoj lep novi abecednik, ki ga neki pameten deček ni hotel kupiti, češ da je deček in ne sme ničesar kupovati od dečkov.

9. Stric Pepek je dal Storžku najprej nekaj dobrih nauk, potem pa je poiskal dva kosa trdega lesa. Ko so bile noge izrezljane, se je Storžek zleknil in delal, da spi, med tem pa mu je stric Pepek prilepil obe nogi vsako na svoje mesto, tako dobro, da se še poznalo ni, kje da sta bili zlimani.

12. Ko je stopil v teater, sta bila ravno na odru Harlekin in Pulcinela, ki sta takoj spoznala svojega brata in ga povabila gori na pozorišče, kjer je naenkrat nastala velika zmeda, tako, da je moral priti gospod ravnatelj Ogenjžrl, grd, da bi se ga ustrašil ob samem pogledu. Gospod ravnatelj Ogenjžrl je sklenil, da bo Storžek razsekan in na ogenj vržen.

PIERRE L'ERMITE:

DEKLICA Z ODPRTIMI OČMI

"Koliko dobrega! Koliko zla! v vsem tem..." je šepetala Rolanda in sklenila roke... "Ali prihajate mnogokrat les na premišljevanja, gospod Maude?"

"Kar mene osebno tiče, bolj ljubim Montmartre spodaj; tam je bolj veselo!... Poglejte, gospodična, tam-le je Opera... malo na dnešno... Opera, kjer bi mi prav za prav morali zdaj sedeti ter se diviti Gounodovi glasbi, namesto da si tu nakoplujemo še kak nahod..."

Roger Maude je kazal s svojo palčico smer. "In tam-le je Sacré-Coeur?" je dejala Rolanda, ki se je obrnila ter strmela v ogromno belo cerkev, ki stoji med nebom in Parizom.

"Da, toda zaprta je..."

"Ali pogostoma hodite v to cerkev?"

"Jaz?"

Roger Maude stopica po hodniku in se smehlja... Nato se vrne k dekletu:

"Kaj bo, če Vam izpovem, da že najmanj tri leta nisem bil tu gori?"

"Pa vendar stanujete tako blizu!"

"Na tej strani, seveda... glejte, tamle je ulica Charles-Nodier... tik pod nami..."

"Zares... tako ste blizu... morda pa preveč blizu...? Morda pa hodite rajši v svojo farno cerkev, kjer je gospod voditelj..."

"Najrajši imam gospoda voditelja. Najboljši človek je, kar jih poznam... Dober je kakor kruhek. Torej zato, da bi ga ne razžalostil... da mu morem pomagati, delam seveda tudi še marsikaj, česar bi sam zase nikoli... Igram pač malo komedije...! Toda kaj je življenje drugega nego komedija! Ni ga človeka na svetu, ki bi tako ali tako ne igral malec komedije..."

Rolanda je pogledala Rogerja, ki je bil začel nekaj razodevati, a se je očitno obotavljal ne vedoč, ali naj nadaljuje, ali ne.

"Ne razumem Vas dobro..." je dejala... "Zagotavljam Vam, da meni na primer še nikoli ni prišlo na um, da bi igrala komedijo".

"Vi... to ste Vi! Jaz... sem pa jaz! Ali smem govoriti z Vami povsem odkrito? Sicer pa, zakaj ne? Če sva prišla že tako daleč... Priznavam namreč, gospodična, da nimam več mnogo vere!..."

"Vi niste več verni!..."

"Mislim, da ne več... Ne morem Vam niti prav natančno povedati, ali kaj in v kaj še verujem..."

"Kako ste nesrečni!"

"Ne... gotovo ne tako, kakor si Vi mislite... Vero izgubite počasi, tako da še sami ne veste, kdaj..."

"Prav tako... toda k sreči ob tem človek ne umre... Nasprotno, prav dobro se privadi. Montaigne je dejal, da je dvom udobna blazina za pametno glavo... Po tem takem je moja glava posebno pametna... V naši družbi, ki jo poznate iz "Stare Rakovice", je že marsikateri izmed starejših dospel tja, kjer sem jaz, in marsikateri mlajših je na najboljši poti..."

"Torej zares igrate ves čas komedijo".

"Komedijo!... Morda sem se pravkar prehudno izrazil. Ponavljam: najbolj nam je vsem pri sreči, da ne užalostimo gospoda voditelja".

"Upam, da je v tem pogledu v Noirmoutieru drugače!..."

"Tudi mora biti drugače! Toda v Parizu!..."

"Ali je mogoče, da sta dve resnici? Ena veljavna tukaj... druga pa tam?..."

"Kaj pa je prav za prav resnica?..."

"Imate-li kak poseben in določen razlog zoper vero?"

"Ne, ničesar določenega nimam zoper vero... Moji dvomi so narejeni iz prahu... Zrak, ki ga vdihavam, je prepojen z njimi... Najdem jih v novinah, ki jih čitam... V razgovorih s tovariši strašijo... V pojavu nepregledne množice inteligentnih ljudi, ki ne izpolnjujejo svojih verskih dolžnosti... V montmartreških nočnih zabaviščih... v tistem režanju mojega duha... v nelogični zmešnjavi dogodkov..."

"Dobro. Toda ves ta prah ne more zakriti groznega vprašanja vsega človeštva. Vprašanje ostane in lačno išče odgovora... Vse te iztegnjene roke... vse te cerkve imajo gotovo svoj pomen... kakor pomeni, da je pomlad prišla, kadar začno ptice graditi svoja gnezda. Kaj pravi gospod voditelj o tem duševnem stanju, ki ga gotovo sluti v Vas?"

"Ponavljam Vam: ubogi gospod voditelj nima nobenega pojma o tem... prav nobenega pojma, pravim!"

"Res mislite...?"

"O tem ni dvoma."

"Zakaj mu pa vsega tega ne poveste... čeprav bi ga morda bolelo...?"

"Že v naprej vem, kaj mi bo na to odgovoril."

"In kaj morete postaviti njegovemu odgovoru nasproti?"

"Ničesar!... Ostala bova vsak pri svojem."

Roger Maude je še vedno stopical sem ter tja. Mahoma se je ustavil ter pogledal Rolandi naravnost v obraz:

"Pa vendar. V eno samo stvar verujem in ta moja vera je neomajna!..."

"No torej...? Pa v kaj?"

"V ljubezen... in v Vas!..."

Dekle je na to bruhnilo v nabrušen smeh.

"Koliko ironija!... Vi torej verujete v slamnato bilko in zatajujete njenega božjega Stvarnika!"

Rolanda je pokazala na ogromno mesto, na vse kar je doli v nižini trpelo, upalo in molilo:

"...In vse to naj bi bila najbolj bedasta zmošnjava?... V tem mestu živijo prečudovite duše, ki se iz dneva v dan izpopolnjujejo in dovršujejo."

"...Mar mislite, da se tako pripravljajo radi praznega ničesa... radi jame na pokopališču!... Pojdite vendar!... V tem hipu, ko se midva tu pogovarjava, jih je nešteto zatopljenih v čiščenje... Nešteto jih je, ki trpijo in sprejemajo svoje trpljenje... Nešteto jih je, ki udani pričakujejo bližnjo smrt, v neomajni veri v vstajenje... In ves ta duhovni polet naj na koncu z zlomljenimi krili pade v črno jamo? Oh ne!... stokrat... in tisočkrat ne To vendar ni mogoče!"

Roger Maude je kar zijal pred tem dekletom z dežele, ki si upa prerekati se z njim, izkušnim Parižanom. Nenadoma se mu zahoče pritirati stvar do viška:

"Zakaj naj bi ne bil omogoče?... Vse je mogoče!"

"Ne... to pač nikoli!"

"Zakaj pa ne?"

"Ker je povsodi v prirodi red. Natančno je določeno, katero sekundo... kateri tisoči del sekunde se bosta križali poti te in one zvezde... Poglejte, tam gori na levi je veliki voz... Že v naprej natančno vem, na katerem mestu neba ga najdem ob vsakem letnem času... Vem, ob kateri uri in do katere višine bo plima narasla na damski obali... Vem, kdaj začno cveteti mimoze... Vem, kdaj si morske ptice delajo svoja gnezda... Vem, kdaj prenehajo peti... Vem, kdaj letijo veliki galebi... Povsod, povsodi je določen red... Ves nered pa, vsa prevara, vsa zmešnjava in vsa budalost, naj bi bila ohranjena baš za moralni svet, ki ima neprimerno večjo potrebo po pravičnosti in soglasju nego fizični...? Hudobneži naj torej nikoli ne dobé zasluženega plačila?"

"...Pojdite vendar, gospod Maude... ponavljam Vam, da to ni mogoče! Tam gori je nekdo, ki nas vidi... nekdo, ki nam sledi pri vsakem koraku... ki vé za vsak las na naši glavi... nekdo, ki nas ljubi... nekdo, ki vanj verujem z vsakim svojim dihom!..."

Rolanda je dvignila roko, kakor da hoče potrditi tisto Bitje... kakor da ga hoče svečano pozvati za pričo.

Bila je lepa, vsa lepa v modrini noči... vsa trepetajoča od kipeče vere pred majhnim meščanskim dvomljivecem...

In njena kretanja je izražala njeno misel:

"Vidim Te v Tvojih delih... v žuželkah... v zvezdah, s svojimi bornimi telesnimi očmi; toda še vse razločneje Te vidim s svojimi duhovnimi očmi, razsvetljenimi po sveti veri... In čutim Te!..."

...In tipam Te s svojimi prsti v živi nevidnosti, ki nas obdaja...

In Te ljubim iz vsega svojega srca... v edinstvu vekov, v edinstvu z vsem človeštvom in nešteti dušami, ki Te pričakujejo... ki hrepenijo po Tebi in ki vedo, da se ne varajo..."

Rolanda se je ozrla v mladeniča in vzkliknila:

"Kako Vas pomilujem, da ne verujete!... In kako Vas še bolj pomilujem, da radi tega ne trpite!"

Navzlic vsemu je bil Roger zmeden in v rahli ginjenosti — ah... saj vemo natančno, odkod je izvirala — je menil:

"Pridite mi torej na pomoč... Pomozite mi spet do vere!..."

"Vam naj pomagam?..."

"Če ste prava kristjanka, je Vaša dolžnost, da mi daste roko in me peljete, ko sem vendar oslepel. Ali ni nemara Vaša dolžnost, da me peljete k Njemu, ki Ga vidite in ki Ga jaz — odkrito povem — ne vidim več..."

"Moja dolžnost?..."

"Če je kdo na svetu, da me spravi na pravo pot, potem ste to vi... Nikogar drugega ne poznam, ki bi to zmožel..."

"Jaz...?"

"Da, Rolanda, vi... In samo vi... ki držite mojo dušo v svojih rokah. Ukazujte, in ubogal bom... Recite eno samo besedo... Vi dobro veste, katero... besedo, za katero sem prosjačil pred mesecem dni na noirmoutierskem pomolu... In vaša vera bo moja vera... vaša cerkev bo moja cerkev... vaš Bog bo moj Bog!..."

Ob tem pogledu je prevzelo Storžka toliko in nepričakovano veselje, da ni prav nič manjkalo, da bi padel v omedlevico. Hotel se je smeјati, hotel jokati, hotel povedati kopo stvari, a je le zmedeno brbral in jecal odsekane besede brez vsake zveze. Končno se mu je posrečilo, da je spravil iz sebe vzklik veselja, razširil roke in se vrgel starčku okoli vratu ter začel vpiti:

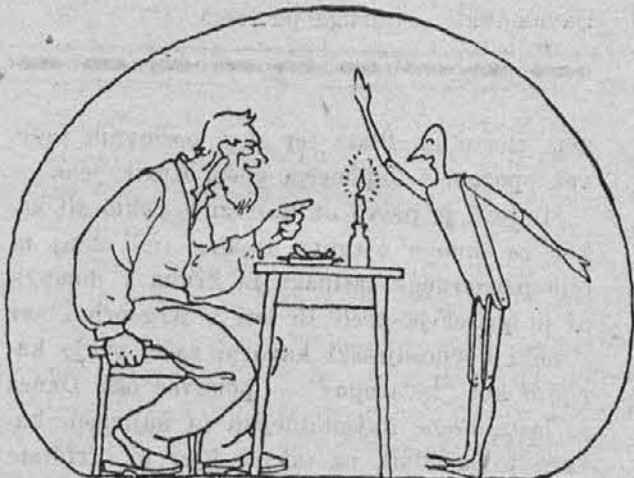
“Oj, moj očka, moj očka! Končno sem vas le našel! Zdaj pa vas ne zapustim več, nikdar več, nikdar več, nikdar več!”

“Kaj vidijo moje stare oči prav?” je odvrnil starček in si pomencal oči. “Tedaj si res ti, moj dragi Storžek?”

“Da, da, da, jaz sem, prav jaz, res sem jaz! In vi ste mi že odpustili, kaj ne? Oj, očka moj, kako ste dobri! A jaz, jaz pa... O, če bi pa vedeli, koliko neprilik in nezgod se je zbralo nad mojo glavo in kaj vse sem doživel Mislite na oni dan, ubogi očka, ko ste prodali svojo suk-njo in mi kupili abecednik, da bi hodil v šolo, in sem šel gledat lutke in lutkar me je hotel dati na ogenj, ko je kupal praženega mrkača, in mi je dal zato pet zlatih novcev, da bi jih nesel vam, a sem srečal Lisico in Mačka, ki sta me peljala v gostilno Pri rdečem raku, kjer sta žrla ko volka, in sem šel dalje in srečal razbojnikе, ki so tekli za mano, jaz naprej, oni zadaj in jaz še naprej, dokler me niso obesili na vejo starega hrasta, kamor je poslala pome Deklice z modrimi lasmi kočijo, in zdravniki, ko so me preiskali, so koj rekli: “Če ni mrtev, je znamenje, da je še vedno živ” in potem sem se zlagal in nos mi je tako zrastel, da nisem mogel z njim skozi vrata, in zato sem šel z Lisico in Volkom, da bi zakopal štiri zlatnike, ker enega sem potrosil v gostilni, in papagaj se mi je smeјal in namesto dvatisoč novcev nisem dobil nič več in ko je izvedel sodnik, da sem okraden, me je vtaknil v keho, da je dal tatovom zadoščenje, in od tam, ko sem šel, sem videl lepo češuljo grozdja na polju in sem se ujel v skopec in kmet mi je po pravici nadel pasji ovratnik, ker sem bil za čuvaja pri kurniku, in je spoznal mojo nedolžnost in me je izpustil in kača, ki se ji je kadilo iz repa, se je začela smeјati in ji je počila žila na prsni in tako sem se vrnil v hišo lepe Deklice, ki je umrla, in golob me je videl jokajočega in je rekel: “Sem videl tvojega očka, ki je tesal barko, da bi te prišel iskat”, in jaz sem rekel: “O, če bi imel tudi jaz jadrne peroti,” in on mi je

STORŽEK

Po LORENZINI — LOVRENČIČU

rekel: “Hočeš iti z mano k očku?” in jaz sem rekel: “Magari, a kdo me ponese?” in on je rekel: “Jaz te ponese,” in jaz sem mu rekel: “Kako?” in on mi je rekel: “Skobali se mi na hrbet,” in tako sva letela celo noč in potem so mi rekli ribiči, ki so gledali proti morju: “Tam je ubog človek v barki, ki se potaplja,” in jaz sem vas oddaleč spoznal kar hitro, ker mi je povedalo sree, in sem vam mahal, da bi se vrnili na obrežje...”

“Tudi jaz sem te spoznal”, ga je prekinil Pepek, “in rad bi se bil vrnil na obrežje, a kako to napraviti? Morje je bilo grobo in neki val mi je polomil barko. Tedaj je grozovit Morski volk, ki je bil tam blizu in me je opazil v vodi, nagloma priletel k meni, iztegnil jezik, me celega zgrabil in me požrl ko mali kruhek iz Železnikov”.

“In koliko časa ste že zaprti tu notri?” je vprašal Storžek.

“Od onega dneva dalje, dve leti bo kmalu; dve leti, Storžek moj, ki se mi zdita dve večnosti!”

“In kako ste se preživljali? Kje ste dobili svečo? In vžigalice, da ste jo vžgali, kdo vam jih je dal?”

“Vse, vse ti povem. Vedeti moraš, da je ona nevihta, ki je razbila mojo barčico, potopila tudi veliko trgovsko ladjo. Mornarji so se vsi rešili, a ladja se je pogreznila na dno in Morski volk, ki je imel oni dan izvrsten tek, je prvo pogoltnil mene in potem še ladjo.

“Kako? Je pogoltnil vso naenkrat?” je vprašal začudeno Storžek.

“Vso naenkrat; samo jambor je izpljunil ki mu je ostal med zobmi ko tirja. V mojo srečo je bila ladja otovorjena s konzerviranim mesom v stanjolskih škatlicah, z biskoti ali prepečencem, z vinom v steklenicah, s suhim grozdjem, s kakaom in kavo, s sladkorjem, z lojenimi svečami in z vžigalicami. Z vso to božjo dobroto sem se mogel prehraniti dve leti, a danes sem že pri koncu; v shrambi nimam ničesar več in sveča, ki jo vidiš prižgano, je zadnja, ki mi je še ostala...”

“In potem?”...

“Potem, dragi moj, ostaneva oba v temi.”

“Tedaj, očka moj”, je rekel Storžek, “ni, da bi še zgubljala čas. Misliti morava na to, da čim prej zbeživa...”

“Zbeživa?... Kako?...”

“Skozi usta Morskega volka in se vrževa v morje in odplavava...”

“Dobro govoriš, dragi Storžek, a jaz ne znam plavati”

“Kaj zato!... Na moj hrbet se spravite ko jezdec in jaz, ki sem dober plavač, vas prenesem zdravega in nepoškodovanega na obrežje.”

“Prazna želja, dragi moj!” je odgovoril Pepek, stresel glavo in se žalostno nasmehnil. “Kaj se ti zdi mogoče, da bi imel lutek, ki je komaj meter visok, kakor si ti, toliko moči, da bi me prenesel plavaje do obrežja?”

“Poizkusite in videli boste! V vsakem slučaju bova, če je pisano na nebu, da morava umreti, imela veliko tolažbo, ko umreva v objemu drug drugemu.”

Nič drugega ni rekel Storžek, le svečo je vzel v roko in gredoč naprej, da bi svetil, je bodril svojega očeta:

“Kar za mano, očka, in nič se ne bojte!”

Tako sta hodila lep kos poti in sta prehodila ves želodec Morskega volka. Ko pa sta prišla do požiravnika, sta se ustavila, da bi si ogledala izhod in počakala ugodnega trenutka...

Vedeti je treba, da je Morski volk, ki je bil zelo star in imel naduho ter srčno hibo, bil primoran spati z odprtimi usti. Ko se je priplazil Storžek na zgornji rob goltanca in je pogledal skozi ogromna, na široko odprta usta, je videl zunaj lep kos zvezdnatega neba in čudovito mesečino.

“Zdaj, zdaj je pripraven trenutek,” — je zašepetal, obrnivši se k očku. — “Morski volk spi kakor polh, morje je mirno in svetlo je ko podnevi. Kar za mano, očka, in kmalu bova rešena!...”

Splezala sta pošasti iz goltanca in dospevši v ogromna usta, sta začela po prstih hoditi po jeziku, ki je bil tako dolg in širok ko kaka steza med gredami v vrtu. Že sta bila na robu in se pripravljala, da bi se skokoma zagnala v morje in zaplavala, ko je, v najlepšem trenutku, Morski volk kihnil in povzročil tak sunek, da sta Storžek in Pepek odskočila in priletela znova na dno pošastnega želodeca.

Ob silovitem padcu je sveča ugasnila in oče in sin sta ostala v temi.

“In zdaj?...” je vprašal Storžek resno.

“Zdaj, otrok moj, sva lepo zgubljena.”

“Zakaj zgubljena? Dajte mi roko, očka, in glejte, da se vam ne spodrsne!...”

“Kam me pelješ?”

“Znova morava poizkusiti! Za mano in nič se ne bojte!”

Ko je to rekel, je zgrabil Storžek očeta za roko in hodeč po prstih, sta se družno vzpenjala po goltancu morske pošasti in ko sta prehodila jezik, sta se zagnala še čez tri vrste zob.

(Nadaljevanje)

CLINICA DENTAL DEL PLATA

CARLOS PELLEGRINI 311

esq. SARMIENTO

Sprejema vsak delavnik od 9—11.30

in od 14—18

Delamo brez bolečin. Izdiranje zob brez bolečin \$ 2.—. Zlate krone 22karatne \$ 14.—. Garantirano celotno zobovje. Brezplačna posvetovanja. Samo prvovrstno in garantirano delo. Naročniki dobe 10 o/popusta, če se izkažejo pri ordinaciji z zadnjo številko našega lista.

Klavnica — Prekajevalnica — Tovarna klobas — Zaloga masti

TICHY JOSE

Trellier 2251-53. U. T. 68 Mataderos 429

Tovarna:

Prodajalna:

Calle 25 de Mayo 758. U. T. 31 Retiro 4823

Podružnice:

Avda. Leandro N. Alem 822

Cabildo 1386 (Belgrano) U. T. 73 - 3570

IX. FILM.

Pogovor z Japoncem

(Nadaljevanje)

Ko mi drugi buenosajreščani smršimo v globokem snu, ko odmevajo po buenosajreškem tlaku zadnji trudni koraki ponočnjakov, med drugo in tretjo jutranjo uro, se že polnijo vse dovozne ceste, ki vodijo iz okolice v Buenos dan! Z bičem in vajeti ali pa z modernim vozovi, ki dovažajo zelenjavo v buenosaireške tržnice; saj pogoltne buenosaireški želedec preko dva milijona kil zelenjave in sadja vsak dan! Z bičem i nvajeti ali pa z modernim volanom v drobčkenih rokah skromno sedi krivooki Japonec na svojem vozilu ter spe požrešnim tržnicam nasproti! Ko smo se zbudili je že davno spet na svoji "quinti", kjer zaliva gredice, okopava repo, zelje, korenje, ter čisti spinačo, solato in ohrovit nadležnega plevela. In ko se naše marljive buenosajreške slovenske kuharice vračajo iz tržnic, da pripravijo svoji jari gospodi tečno kosilo, večkrat ni v sanjah ne pomislijo, dá so sočno solato, zalivale srage neumornega japonskega quintera....

Trezen, delaven, pošten in skromen je japonski priseljencec v Argentini, da mu ga ni para. Zato pa tudi uspeva vzlic vsej krizi. Kajenja, alkohola, igranja, pretepa, takorekoč ne pozna. Kakor bomo pozneje videli, Japonec v svoji stari domovini nikakor ni tako obilno oblagodarjen s temi čednostmi kot japonski izseljenec v Argentini. Kakor da bi pošiljali Japonci samo cvet svojega naroda v Argentino! Saj je šele pred tedni šla skozi argentinsko časopisje vest, da se je prvič odkar se Japonci naseljujejo v Argentini, znašel Japonec pred argentinskim kazenskim sodnikom, vsled kradeži ali ne vem več vsled česa. Za japonskega konzula v Argentini je bilo to tako presenečenje, da je zaprosil argentinske oblasti, naj mu zločinca izročijo, da ga s prvo ladjo pošlje nazaj na Japonsko. Argentinske oblasti so se kajpak vrlo čudile občutljivemu japonskemu diplomatu ali niso mogle ugoditi njegovi nenavadni želji.

Japoncem, se danes v njih kulturnosti dogaja isto kar sem pred skoro 25 leti opazoval na Češkem: Japonci imajo danes toliko izobražencev, da ne morejo nuditi vsem primerne kruha, prav kakor sem opazoval na Češkem pred pet in dvajsetimi leti. Na Češkem so se že takrat dogajali tisočeri slučajji, da je kmet poslal svojega sina študirat gimnazijo, realko, učiteljske, trgovsko akademijo i. t. d., po dovršeni maturi pa ga je vzel zopet domov in mu dal v roke vile in plug.

Japonci v Argentini so vseskozi pismeni in znanjaželjni ljudje, čemur je najboljši dokaz njihov buenosajreški časopis "Argentin Djijo", ki izhaja 2 krat tedensko na 6 straneh ter ima preko 4.000 naročnikov in je pred par meseci obhajal 10 letnico svojega obstoja. Seveda so si morali črke in stavce privedi z Japonskega.

Ni se čuditi ako imamo v Argentini tako uljudne japonske natakraje. Saj je marsikateri izmed njih sedel pred maturitetno izpraševalno komisiji predno je odšel iz domovine po svetu!

Pred tedni sem bil v glavnem provincial-

Argentinski filmi

PIŠE FRANC DALIBOR

nem mestu La Plata ter se v poslovnih zadevah spoznal z Japoncem gosp. Kuriki-jem.

Študiral je pravo na univezi v Tokio ali kakor za mnoge njegove rojake, tudi zanj ni bilo primernega zaslužka in kruha v domovini in prišel je pred 15 leti v Argentino, ter v neki buenosajreški kavarni začel svojo kariero kot "lavacopas" — pomivač čaš. Danes je lastnik ene najsolidnejših in najlepših kavarn v La Plati, ne takšne kjer bi frfotale nočne veše ter bi noč spreminjali v dan, marveč kavarne, ki je zbirališče laplatskih akademskih krogov, vseučiliških profesorjev in slušateljev. Mladi mož zasluži, da ga akademski sloji podpirajo. Z brezprimerno rezkostjo obvlada angleščino, gracijozno govori francoščino, nemščino klati precej dostojno, s španščino pa se igra tako dovršeno, da bi človek rekel, to je čistokrven "eriollo", ako bi ga ne izdajala njegova fizijognomija.

Je že tako, da se narodi, katerih jeziki so posebno težki (in kateri je težji od japonsčine ter kitajščine), igraje priučijo tujim jezikom.

Izmed beloplemenev imajo gotovo Rusi najtežji jezik. Ko sem pred leti bival v Nemčiji po raznih penzijonatih, kjer skoraj nikjer ni manjkalo ruskih študentov, je Nemcem kar sapa jemalo, ko so videli, kako dovršeno so si ti ruski "barbari" prilastili njihov jezik.

Pri sinovih malih narodov tudi lahko opazuješ kako lahkotno si prisvajajo tuje jezike. Slovenci slovimo kot poliglotti. Pa tudi pri malih narodih evropskega severa Holandcih, Dancih, Švedih in Norvežanih sem videl, da njih količkaj naobraženi sinovi navadno dovršeno obvladajo angleščino in nemščino, francoščino pa tudi precej dobro.

Ali vrnimo se k našemu g. Kuroki-ju.

Ta rumenokožec je v Argentini tako napredoval, da pošilja svojo deco študirat na Japonsko ter vsako tretje leto tudi sam poleti v staro domovino na izlet. Žena mu je seveda tudi Japonka. Z belokožo ženo se Japonec nerad poroči, pač pa se Japonke bolokožcev nikakor ne branijo.

Dolgo v pozno noč sva kramljala z visokonaobraženim Japoncem ter srebala pristni japonski čaj, očvrščen z japonskim riževim žganjem, ki ga je prinesel lansko leto ko se je vrnil iz Japonskega.

Kar sem slišal iz ust tega vrlega sina iz carstva vzhajajočega solca je romało urno v mojo bilježnico, in iz teh zpiskov je nastal dovršen del pričujočega filma.

**

Govoril mi je japonski kavarnar:

"V Evropi in Ameriki se ježijo ljudem lasje pred preplavo japonskih industrijskih izdelkov. Neverjetno nizke cene najrazličnejših izdelkov onemogočajo vsako konkurenco. Kolesarjem na znanje, da prihajajo v Argentino japonska kolesa po 18 pesov ali sto osemdeset

dinarjev, vključeno prevozne stroške, ki jim pa argentinska carinarnica natrpa kar 75 pesov carine. Električne svetilke nudimo Japonci po 10 cts. komad, pneumatike za bicikle po 80 cts. komad; japonske žepne ure, pošiljajo po svetu kar na kile, in sicer kila postavljena v Argentino, brez carine, okrog 12 pesov. Ako računamo, da gre 12 žepnih ur na en kg, stane ena ura en peso, deset din., ali malo več kot tucat škatelj žveplenk. V tekstilni industriji smo vrgli iz sedla vse konkurente vključivši Angleže. Umetne svile je Japonska proizvajala l. 1924 za 4, leta 1932 pa že za 54 milijonov funtov šterlingov.

Odkod ta čudež? Japonski delavec vam da odgovor, ki pač dela mnogo ceneje kot evropski ali ameriški. Vzlic temu je mezda za japonskega delavca popolnoma zadovoljiva, ako pomislite njegove skromne potrebe in zahteve.

Japonsko industrijsko delo se nahaja do treh petink v rokah žensk, ter je večinoma domače delo ali pa delo malih obratov

Preiskujmo malo.

Japonski delavec, ki je rodbinski oče ter vodi svoje gospodinstvo zasluži mesečno kakih 72 yenov. Japonski yen je vreden po današnjem kurzem stanju natančno 1 argentinski papirnati peso. Začetkom junija 1934 je zahtevala argentinska "Banco de la Nación" 1.03 pesov z 1 yen. Njegova žena si zasluži s pospravljanjem in čiščenjem sob premožnejših ljudi ali s pranjem 10 yenov mesečno. Zjutrek, ki sestoji iz neoslajenega čaja, misoširu, to je fižolova juha ter neizogibnega radiča, stane za vso rodbino okrog 40 sen (1 yen = je 100 sen). Otroci grede nato v šolo ter vzamejo seboj vrečico kuhanega riža. Japonska šola ima mnogo učnih ur in malo počitnic. Stroške za šolske potrebščine: knjige, zvezke i. t. d. nosi oče ter znašajo za vsakega otroka povprečno 1 yen mesečno. Ob 6 zjutraj je japonski delavec že na svojem delu, in dasi uradni urnik znaša 10 ur na dan, dela skoro vsak japonski delavec 11 ur. Vožnja v vedno prenapoljenih tramvijah ga stane 10 sen. O poldne se delavec ne vrača na dom, marveč mu tovarniška uprava tekom enournega odmora v svojih kantinah nudi obed za nakupno ceno. Jedilna lista je silno enostavna: neizogibni riž, krompir, radič in čaj; ali pa riž, riba in čaj. Tak tovarniški obed stane japonskega delavca 20 sen. Žena doma o poldne ne kuha, temmanj ker o poldne tudi otroci ne pridejo iz šole domov, ter zavžije ostanke ter kakšne sladkarije. Slaščice igrajo v japonskem gospodinjstvu važno ulogo, in jih vsaka delavska rodbina potroši na mesec najmanj za 6 yen-ov.

Po delu gre vsak japonski delavec v javno kopališče. Pet senov stane kopelj v topli vodi, 5 senov masaža kopalniškega uslužbenca. Kopanju se noben japonski delavec ne odreče.

Šele zvečer se znajde zopet cela družina pri domačem ognjišču.

Večerja obstoji iz riža, kuhane ribe ali pa krompirja, zelja in čebule. Mesa japonski delavec takorekoč ne pozna. Stroški za dnevno prehrano ene delavske rodbine znašajo povprečno poldrugi yen.

Radio je pri delavstvu le prav malo razširjen. Dasi so pristojbine nizke, prigrasitev 1 yen, mesečna taksa 75 senov, je doslej na Japonskem samo 1.200.000 radio-slušalcev.

(Nadaljevanje)

PRIMORSKE VESTI

ZAGONETNA SMRT MLADENIČA PRIŠLA NA DAN

Pred tremi leti je kar na lepem zmanjkal neki mladenič iz Košane. Nekega popoldne se je odpravil z doma in ga ni bilo več od nikoder, kot bi se v zemljo vdrl.

Tistega popoldneva je šel na obisk k svoji izvoljenki Frideriki, ki pa se ga je začela otrešati potem ko je izlekla iz njega večjo svoto denarja. Mladenič, ko je videl, da ga dekleta ne mara, je zahteval svoj denar nazaj.

Pokvarjenemu dekletu se je porodila zvižajna misel v glavi. Prigovarjala je fantu naj ostane čez noč kar pri njej, da se bosta še pobotala. Nič slabega sluteč je mladenič res ostal. Ko je dekleta videlo, da je fant trdno zaspal, je tiho vstala in šla v kot po sekuro ter mu v spanju dobesedno odsekala glavo. Truplo je potem zakopala na vrtu.

Ko ji vest le ni dala miru, je truplo po treh letih odkopala. Napravila je ogenj ter pričela sežigati ostanke strohnelih kosti. Pri tem poslu so jo zasačili nekateri domačini, ki so dekleta vsled čudnega obnašanja imeli že več časa na sumu, ter prijavili vso zadevo karabinerjem. Zločinsko dekleta so takoj aretirali in ima vso zadevo v rokah sodnija, ki pa še ni izrekla zadnje besede.

IZVIRNO POROČILO O UMORU V STAREM KRAJU

Milwaukee, Wis. — Podpisana sem pred kratkim prejela pretresljivo novico od brata iz Jazena pri Idriji na Primorskem, ki mi sporoča, da so obmejni stražniki ustrelili njegovega 25letnega sina Slavka in njegovega tovariša Mirka Simoniča, ko sta se ponoči vračala čez mejo iz Jugoslavije. Naj pojasnim, da je bil moj brat Jernej Vogrič prej v Ameriki, tik pred vojno je pa odšel v staro domovino in kasneje ni mogel več iti nazaj. On je bil ustanovitelj društva "Triglav" št. 2 SNPJ v La Sallu, Ill.

Njegovo pismo se glasi:

Draga sestra! Poročati Ti moram žalostno novico. Dne 17. aprila sta se napotila moj sin Slavko in njegov tovariš Mirko Simonič na Savoden v Jugoslavijo, da si kaj nakupita, ker je tam vse ceneje. Saj Ti je gotovo znano, da je tudi pri nas kriza in da je brezposelnost kakor povsod. Odšla sta z doma okrog pol 10. zvečer in sta prekoračila mejo okrog 11. zvečer. Ker pa ju ni bilo dolgo nazaj, sta jim šla dva druga fanta naproti in sta čakala ob meji. Okrog 12. ure je bilo slišati strel za strelom. Oddanih je bilo osem strelcev. In mrtva sta obležala moj sin Slavko in Mirko Simonič. V bližini stoji hiša, iz katere je neka ženska opazila, da so graničarji zakurili ogenj. Kmalu je zagledala truplo, ki je ležalo na zemlji. Graničarji so vrveli sem in tja, piskali na piščalke in se smejali, prav kakor divji loveci, ki ustrelje jelena.

Omenjena ženska je videla iz svoje hiše, kako so graničarji obračali truplo mojega mrtvega sina Slavka. Prišel je še drugi graničar, ki je ležečega sunil s puškinim kopitom ter se porgljivo zasmejalo. Potem je prišla cela tolpa srbskih hajdukov skupaj, pili so žganje in se

smejali. Prav kakor indijanski ljudožreči!

Moram tudi omeniti, da sta bila omenjena fanta ujeta in so ju držali zaprta okrog eno uro in, namesto da bi ju izročili sodniji, so ju ustrelili. Ko pa je prišla komisija na lice mesta, so pa lagali graničarji ko cigani, češ, da sta oba bežala ter da se nista na ponovni klic ustvila. Ker niso imeli nobenih dokazov, da sta kaj nosila, so pa šli v bližnjo hišo in vrgli vsakemu en zavoj tobaka. V dotični hiši so graničarji stanovalec prisili, da so jim morali odstopiti tobak. Tako se dela v tisti blaženi Jugoslaviji! Ljudje pa mislijo, da tam teče mleko in med — v resnici pa tečejo solze in kri.

Veliko bi lahko še napisal o grozotah srbskih hajdukov, a solze mi zalivajo oči silne žalosti nad nenadomestljivo izgubo mojega dobrega sina, ki ni nikomur nič žalega storil, pa je moral umreti tako mlad mučeniške smrti. Kdo ve, kaj so delali z njima, ko so ju ujeli in ju potem odpeljali na mejo ter tam ustrelili. Tako delajo jugoslovanske oblasti! Nas s krogami rešujejo in razbijajo most združitve. Menda imajo toliko narodnega čuta ko led toplote.

Draga sestra, prosim te, če je mogoče, da to

objaviš v Prosveti, da bodo ljudje vedeli kako postojajo graničarji z našim ljudstvom. Pa to ni bil prvi slučaj. Pozimi so ubili Erjavca iz Trebuš. Pošiljam tudi Slavkovo sliko. Ne veš kako nam je hudo po njem. Dotična ženska, ki je bila v nesrečni noči blizu ustreljenih, je dejala, da je slišala Slavka, ko je milo in jokajoče izdihnil.

Sprejmi mnogo srčnih pozdravov! Tvoj brat
Jernej Vogrič.

Ko sem bila pred tremi leti v stari domovini, je bil moj nečak Slavko vedno z menoj. Bil je prijazen in uslužen in rada sem ga imela. Nameravala sem ga dobiti v Ameriko, kakor hitro bi bila pot odprta. Žal, to se ne bo nikdar uresničilo. Pokojnemu Slavku ohrani mo trajen spomin!

Paula Vogrič.

FRANC KLAJNŠEK, zidarski majster
Calle MARCO SASTRE 4351,
esq. Sanabria, Villa Devoto
BUENOS AIRES U. T. 50-0277

Ako hočete biti zdravlieni od vestnega in odgovornega zdravnika, zatecite se na

CLINICA MEDICA CANGALLO

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje — **Blenoragije - Kapavca**
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE
PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

SPOLNE (606 - 914) Krone in kožne bolezni
ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

GOVORI SE SLOVENSKO

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

CALLE CANGALLO 1542

KLINIKA ZA SPOLNE BOLEZNI

NAJUSPEŠNEJŠI V JUŽNI AMERIKI

SOJ DOBER GLAS SI JE ZASLUŽILA:

Za vsak pregled računamo \$ 5.—

DOBRO POSTREŽEN IN OZDRAVLJEN BOLNIK

- 1) Ker je vodijo zdravniki specialista, bez praktikantov in asistentov;
- 2) ker je vsak bolnik vestno zdravljen od zdravnika, in je vsak dan pregledan;
- 3) ker se ne uporabljajo izpiranja in škodljiva zdravila;
- 4) ker se bolniku ne obljublja čudeži, marveč se ga zdravi na pošten in vesten način, ki ga narekuje odgovornost;
- 5) ker so naše cene dobro pretehtane in ker se ne zdravi na mesečne obroke, kajti to je samo prikrit način izkoriščanja.

Obrnite se na:

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL
BRASIL 923

ISKRE

Tatova prideta po končnem poslu z bogatim plenom domov.

"Ali naj zdaj zračunava, koliko je blago vredno?"

"Ni treba, pojdiva raje spat; jutri bo itak vse natančno v časopisih."

**

Fantek je sin znanega lovca. Tudi sam bo nekoč navdušen lovec. To je že v krvi.

Pa ga vpraša učitelj:

"Če ustreliti oče danes dva zajca, jutri pa enega, koliko bo to skupaj?"

Fantek odvrne:

"Šestnajst zajcev, tri lisice in osem fazanov, gospod učitelj."

**

Prestolni govor

Angleški kralj Jurij II. je izvedel, da so nekega časnikarja aretirali.

Zakaj?

Ker je hotel čimprej priobčiti prestolni govor, pa si ga je kar na lepem izmislil.

Kralj je opozoril pravosodnega ministra na nadarjenega časnikarja in dejal:

"Glejte, da ga ne boste preveč zašili! Primerjal sem najina govora. Njegov je dosti boljši."

**

Umetnica v stradanju je prišla v majhno škotsko mesto.

Zaslужila je zelo malo.

Pač pa je dobila več sto ženitnih ponudb tamkajšnjih samcev.

**

Pred sodiščem

Sodnik: Obtožence, ste slišali obtožnico?

— Kar se tega tiče, gospod sodnik, izvolite vpršati mojega zagovornika, saj zato ga imam.

**

Tine: Veš kaj, tvoja ušesa postajajo pa vsak dan večja!

Tone: Tako? To je pa res zanimivo!

Zakaj?

Zato, ker iz mojih ušes in tvoje pameti bi se dalo napraviti prvovrstnega osla!

**

KITAJSKA MODROST

En bambus še ni gošča. — Pomenki žen in šelest bičevja nikoli ne utihne.

Smehlaj pomladnega neba je kakor smehlaj tašče.

Če dobiš pred sodiščem mačko, prideš ob celo kravo.

Prej spraviš skupaj tisoč vojakov, nego enega generala.

Pravo človekoljubje je v tem, da pošiljamo otep siromakom, če jih zebe, ne pošiljamo pa daril srečnim.

Bližnji sosed je boljši, nego oddaljeni sorodnik.

Za sladkimi usti se rado skriva strupeno sree.

S čisto vestjo lahko hodiš tudi po temi.

Govori previdno tudi na cesti, kajti tudi tlak ima ušesa.

Trenutna zmota nam često pokvari vse življenje.

Prej zleze slon iz močvirja, nego človek iz svoje nemoralnosti.

Slepci lezejo na gore, da bi videli naravne lepote.

MORDA BI BILO RES DOBRO

Prijatelj Maks Bratina iz Rosario nam piše, da bi bilo dobro, — če bi urednik sam kaj napisal o Slovencih v Rosario, še posebno, ker se mu zdi, da bi se jih lahko mnogo več naročilo na Slovenski tednik.

Urednik je tudi mnenja, da bi se jih lahko v Rosario mnogo več naročilo na list. Pred nekaj leti, ko je bil v Rosario, je bilo tam mnogo naših rojakov.

Če bo finančni minister Tednika dopuščal, morda obišče urednik v kratkem Rosario.

J. G., Rosario. — Ker smo dobili o priveditvi SDD. Triglav dva dopisa enake vsebine, nam ni kazalo priobčiti obeh. Pozdrav.

POZOR

Kogar veseli obrt s kokošjerejo dobi lahko in pod ugodnimi pogoji v najem stanovanje in zemljo, ki je za to jako pripravna.

Obrniti se na Žiberna y Ferletich, Calle Laprida 1500 - Lomas de Zamora (F.C.S.)

KDOR MISLI

oditi v kratkem v Evropo in bi bil pripravljen proti odplačilu vzeti v varstvo 10-letnega dečka naj se javi v upravnishtvu ali po telefonu na Cab. 60-6604.

ZRAČNI VLAK

Iz Moskve prihaja presenetljiva vest o poskusih s prvim zračnim vlakom, ki je krenil te dni na poskusni polet iz Moskve proti Krimu. Zračni vlak je sestavljen iz aeroplana, ki vleče za seboj tri brezmotorna letala, ki pa v njih tudi sede piloti. Projektantiprvega zračnega vlaka so mislili v svojem prizadevanju tudi na prihranek časa.

Zračni vlak je narejen tako, da lahko nekatere potnike na vmesnih postajah spuste na tla v enem izmed brezmotornih letal, neda bi se moralo spustiti letalo, ki vleče za seboj brezmotorna letala.

VELIKA KLINIKA SPECIALISTOV

Buenosaireške in pariške univerze

Za dosego popolnega zdravljenja s kolikor mogoče malimi stroški, pregledujemo svoje bolnike z X žarki in jim podarimo zdravila

Z D R A V I M O

SIFILIS. 606-014. — Moderno zdravljenjje.

BLENORAGIA. — Moderno zdravljenjje brez bolečin. — Prostatitis, vnetja in spolne bolečine.

KRVNE BOLEZNI. Slaba kri — švahost.

SRCE. Srčne napake — hibe.

ŽELODEC. Čreva — kislina — jetra.

Želodčne bolezni se zdravijo, vzrok, od kje izvira bolezen, po profesorju Glassner, zdravniku univerze na Dunaju.

KOSTNE BOLEZNI. — Sušica.

REVMATIZEM in OBISTI. Kila — zbadanje.

GRLO, NOS, UHO. — Zdravljenjje mrzlice.

ŽENSKÉ BOLEZNI. Maternica, jajčnik, čiščenje (posebni oddelek)

OTROŠKE BOLEZNI. Rakitika — otrpe lost.

NERVOZA Glavebol.

ŽARKI X — DIATERMIA — ŽAR KI ULTRAVIOLETAS

LABORATORI ZA KRVNE ANALIZE — Wasserman — Tur — Izpuščaji — lišaj. Lastni sanatorji z nizkimi cenami — Operacije za vse bolezni: jetra, obisti, želodec, maternica, spolovilo.

GOVORIMO SLOVENSKO

Urniki: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 9 do 12

PREGLED SAMO \$ 3—

Ob nedeljah dopoldne sprejmamo brezplačno

1017 SARMIENTO 1017
od 10 do 12 in od 14 do 21 ure

ZANIMIVOSTI

HUNGARIA — MADJARJA

Madjarska zelo izrablja že to okolnost, da se njena današnja država imenuje z istim imenom kakor pred vojno, to je "Ogrska". Tujeji pač mislijo, da gre prav za prav za staro Ogrsko s trikrat večjim ozemljem, kakor je današnja Madjarska. "Le nekateri sosedni narodi so že pred vojno poznali razliko med ogrski in madjarski. To razliko so hoteli uvesti znanstveniki že po l. 1840." Staroogrška je zajemala tudi druge nemadjarske narode, zato so v sosednjih državah mnenja, da bi bilo treba že v trianonsko pogodbo postaviti dolečbo, naj se označba Ogrska, (La Hongrie, Hungary, Ungheria, Ungarn) opusti in da se mora nova narodna madjarska država nazivati "Madjarska".

V tej zvezi je zanimivo, da so n. pr. Čehi opustili staro ime "Bohemia", čeprav bi jim bilo to ime radi tradicije v veliko korist. Svojo državo nazivajo Čehoslovaško. Ogrska izvira iz latinskega Hungaria. Madjari nočejo opustiti "Ogrske", edino v španskem in portugalskem jeziku jim je označba "Hungaro" neprijetna, ker pomeni v prvotnem pomenu "cigan". Zato želijo Madjari, da bi Španci in Portugalci imenovali njihovo državo Madjaria.

NAJSEVERNEJŠA MORSKA POT

V Moskvi so pod vodstvom ljudskega poverjenika Kujbiševa osnovali "Pomorski urad za najsevernejšo paroplovno progno". To progno, ki bo vezala Rusijo z Ameriko, bo urad šele ustvaril, a pri tem mu bodo vse izkušnje arktičnih ekspedicij v zadnjih letih in posebno izkušnje rešilnih ekspedicij ter "Čeljuskinove" posadke v največjo korist.

Najsevernejša ladijska pot pojde od polotoka Anadirja in rta Wellen proti Aljaški. Ame-

riki raziskovalci delujejo danes v ta namen skupaj z Rusi. Sovjetska vlada se je odločila, da zgradi ob tej progno poleg že obstoječih brez žičnih postaj, ki podpirajo danes parnike, tudi velika nova pristanišča. V Leningradu so pričeli graditi nov tip parnikov, tako zvanih "pol-ledolomilcev", ki bodo vzdrževali redne zveze med Anadirjem in Aljaško. Z navadnimi ladjami je promet v Beringovi ožini danes mogoč le v poletnih mesecih, kombinirani prevozniki ledolomilci pa ga bodo vzdrževali po vsej priliki tudi pozimi.

V bližnjem času otvorijo tudi letalski promet med Rusijo in Ameriko preko Severne Sibirije in Alaske. Ta čas stičejo ruska in ameriška letala v Beringovi cesti za pristanišči, ki bi se dala uporabljati tudi pozimi. Pri rtu Wellenu in na drugi strani v Nomeju ter Fairbanksu na Alaski gradijo nova velika letališča.

Te dni so otvorili prvo rusko arktično progno iz Murmanska na Grumante; na njej vozijo sedaj ruski in norveški parniki. Nova premogovna ležišča, ki so jih pred kratkim odkrili na severu, bodo po ruskem mnenju zadostovala popolnoma za ves severni ladijski promet. Za letala pa bodo na vsej severni obali Rusije zgradili velike bencinske postaje.

V Beringovi cesti divjajo pogostoma siloviti tajfuni, ki bi ogrožali ves ladijski in letalski promet. Da bi mogli takšne iznenadne viharje pravočasno sporočiti ladjam in letalom, so Rusi tu osiovali številne vremenske opazovalnice, ki so opremljene seveda z brezžičnimi napravami.

OBUJEVALEC MRTVIH

Senzacionalni eksperimenti ameriškega profesorja Cornisha

Kakor poročajo iz New Yorka, odide v kratkem v Evropo Robert R. Cornish, profesor na kalifornijskem vseučilišču in sloviti medicinec, ki je ta čas, čeprav proti svoji volji, v središču pavnega zanimanja v Ameriki. Obiskal bo med drugim mednarodni zdravniški kongres, ki se bo vršil poleti na Dunaju.

Slava prof. Cornisha je upravičena, saj ni stremel s svojimi večletnimi eksperimenti za ničesar drugim, nego za obujanjem — mrličev.

Restavrant "OSORIO"

Edino slovensko zbirališče

Vsako nedeljo ples.

Lepi prostori, pripravno za svadbe
CENE ZMERNE — Prenočišče po 70 cent.
Se priporoča lastnik

EMILIO ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL

Diplomirana babica

ANA CHARPOVA

v Pragi in Buenos Airesu

Ima odlogetno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Bs. Airesu.
Sprejemajo se penzionistke, posebno s kampa.

calle COLOMBRES 178

U. T. 62 Mitre 3755

(1 kvadra od Rivadavia)

Veliki zavod

"RAMOS MEJIA"

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.
SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914).
KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.
ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.
SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.
ŽIVČNE BOLEZNI: Nevračenja, izguba spomina in šibkost.
REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.
PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.
ŽELODEC: upadel, raširjeni, kislina, težka prebava, bruhanje, rane.
GREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.
GRLO, NOS, USESA: vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.
ŽENSKÉ BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje.
Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Pregled brezplačno

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

POZOR ROJAKI!

Krojačnica

in trgovina

z manifakturnim blagom, ter sploh z vsemi potrebščinami

Cene konkurenčne
Se priporoča

SEBASTIAN
MOZETIČ

OSORIO 5025

LA PATERNAL

BUENOS AIRES

VI SE MORATE OZDRAVITI! ..

ne dovolite, da bi bolezen razjedla Vaš organizem čakati bi bilo prepozno. "CLINICA CANALE", Lavalle 410 zdravi z najmodernejšimi pripravami. Bolnike sprejemajo zdravniki in zdravnice specialisti.

SPOLNE BOLEZNI — Zdravljenje hitro brez bolečin in garantirano. Nova ali že zastarela bolezen — Po istem profesorju Zander.

REUMATIZEM — bolečine kit — trganje.

BOLEZNI ŽELODCA IN ČREV — Obisti — kilo — slepič.

BOLEZNI ŽIL — vmirjenje — vmirjenje v notranjosti.

BOLEZNI KRVNEGA OBTOKA — Sree — v splošnem.

KOŽNE BOLEZNI — izpuščaji — ogree — pege.

ASMA — neizkašljanje — naduha — jetika — zdravimo po našem sistemu.

ŽENSKÉ BOLEZNI — (Ženske so lahko sprejete od zdravnice). — Maternica — jajčnik — beli tok — kri — šibkost — neredno perilo — hitro zdravljenje.

Bolniki iz notranjosti dežele nam lahko opišejo svojo bolezen in pošljejo po pošti. Z obratno pošto jim bomo svetvali, kako je storiti.

PREGLED \$ 3.—; UGODNO PLAČEVANJE.

SPREJEMAJO ZDRAVNIKI SPECIALISTI.

Od 9 — 12 in od 3 — 9 zvečer. Ob nedeljah in praznikih od 9 — 12 ure.

(GOVORIMO SLOVENSKO)

"CLINICA CANALE"

Lavalle 410

Buenos Aires

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Uredniški odbor.

Urejuje: Jan Kacin

Seveda ne gre tu za mrliče, ki ležijo že krajši ali daljši čas v grobu in ki jih ne obudi niti noben čudež. Tu bi bilo vsako eksperimentiranje odveč. Toda zdravniki so do danes menili, da je že vsako bitje mrtvo, ki mu je srce prenehalo biti za 3, 4 minute. Vsa zdravniška pomoč je potem zaman.

Prof. Cornish pa je pokazal, da bi bilo s primernimi metodami vendarle mogoče spraviti v življenje bitja, ki jim srce ni delovalo že dosti več časa. Sam je izumil metodo, ki je obujala poskusne živali 13 do 15 minut po smrti.

Svoje poskuse je začel najprvo s kuneci, pozneje jih je nadaljeval s psi. Dvanajst do štirinajst minut potem, ko jim je srce popolnoma prenehalo biti, je izvršil majhen operativni posežek, ki so mu sledile posebne injekcije. Po večmesečnem poskušanju je prof. Cornish dosegel končno le toliko, da je obudil kunea, ki mu srce ni utripalo že 13 minut. Žival je preživela ta eksperiment cele štiri mesece. Danes pa ima prof. Cornish pod nadzorstvom celo vrsto živali, ki so svojo smrt preživele že 9 do 11 mesecev. Metoda mora biti tedaj na vsak način uspešna. Gre samo za to, da jo še toliko izpopolnijo, da bo mogla obujati tudi živali, ki bodo še daljši čas mrtve nego četrt ure.

Kaj pa s človekom? O svojih zadevnih eksperimentih se brani prof. Cornish vsake izjave. Listi pa pišejo, da je med drugim izvršil delno uspel eksperiment z nekim na smrt obsojenim zločincem. Ko so ga po vseh pravih obesili in ugotovili njegovo smrt, so njegovo truplo izročili prof. Cornishu. Ta ga je res obudil, čeprav je usmrčenec potem živel samo šest ur. Te vesti prof. Cornish ni demantiral. Ko

je vest o njegovih eksperimentih dospela v javnost, je prejel od 28 oseb iz vseh krajev Amerike pisma, s katerimi so se mu te osebe dale na razpolago za nov eksperimente. Pripravljen so bile izvršiti tudi samomor, a Cornish je njih ponudbe odklonil.

LETALO, PTICE IN ŽIVALI

Lastovke se prav nič ne boje, če se jim približa v zračnih višavah letalo; mirno lete svojo pot in šele če je letalo že čisto blizu, se v elegantnem loku umaknejo brneči konkurenci. Včasih pa tudi spretna lastovka nima dovolj časa umakniti se, zaleti se v letalo in pade mrtva na zemljo. Takih primerov poznajo letalci mnogo. Pripeti se tudi, da prileti lastovka naravnost v propeler, ki jo seveda takoj preseka. Nasprotno so pa vrane, kavke in golobje bolj boječi. Letalu se ognejo že na večjo razdaljo, če pa vendar prileti v njihovo bližino, se spuste vsi preplašeni navpično navpično na zemljo. Letalo se v zraku pogosto sreča s ptico. Tako srečavanje ima lahko za letalo tudi nevarne posledice. Zaradi velike brzine letala lahko ptica prodre krilo, razbije ščite pred pilotom itd. Največja nevarnost je pa tudi najmanjša ptica za propeler, ki se lahko razleti, če udari vanj ptica, in prisili tako pilota, da se spusti na tla.

Velike ptice roparice, kakor orel in kondor, se tudi večkrat srečajo v zraku z letalom; drugo vprašanje je pa, v koliko so resnične vesti, da orel ali kondor ležalo tudi napade. Če je sploh mogoče govoriti o takem napadu, bi bil mogoč samo od zgoraj ali od spredaj, in sicer bi morala ptica napasti letalo iz neposredne bližine, kajti sicer ga ne more dohiteti, saj zna-

ša maksimalna hitrost ptičjega poleta 70 do 90 km na uro, dočim leti letalo z dvakrat večjo hitrostjo. Tudi velike ptice se raje umaknejo, ker instinktivno čutijo, da bi v neenakem boju podlegle.

Izmed živali, ki pride letalec z njimi na letališču v prvi vrsti v stik, je treba omeniti zajce. Za nje menda ne veljajo svarilni napisi, da je prepovedano hoditi po letališču. Navadno je baš na letališču največ zajcev, kakor da bi bilo na vseh vogalih napisano, da ni tam nobene nevarnosti. Na mnogih letališčih so zajci tako vajeni živahnega prometa, da se dajo letalu doslovno povoziti. Večkrat se tudi pripeti, da pilot z letalom samo mimogrede zadene zajca, ki obleži na letališču, da ga poberejo še živega.

Psi ne kažejo vsi enake simpatije do letala. So psi, ki kažejo svoje zanimanje za letalstvo na nevaren način, v prvi vrsti s tem, da se zaletavajo v propeler, kar ima navadno tragičen konec. Čim pa zapoje motor, je zaman vse prizadevanje obdržati psa v letalu. Ves prestrašen skoči iz njega in zbeži na varno tako, da je tisti dan njegovega zanimanja za letalstvo konec. So pa psi, ki zelo radi letajo s svojim gospodarjem. V znak protesta srdito lajajo, če jim zasede kdo prostor v letalu. Znani letalec Willey Post je imel na svojem rekordnem poletu okrog sveta s seboj tudi psa.

GIBANJE POTNIŠKIH PARNIKOV

Iz Evrope dospejo:

Julija:

- 19—Lipari (iz El Havre 27. 6.)
- 21—Cap Arcona (iz Hamburga 9. 7.)
- 24—Cabo Sto. Tomé (iz Genove 7. 7.)
- 30—Neptunia (iz Trsta 14. 7.)

Odplovejo:

Julija:

- 17—Conte Grande (v Genovo 3. 8.)
- 21—Ppssa. Giovanna (v Genovo 14. 8.)
- 25—Lipari (v El Havre 20. 8.)

VREDNOST DENARJA

dne 12. julija:	nakup:	prodaja:
100 dolarjev	408.—	414.—
100 ital. lir	34.70	35.25
100 dinarjev	8.—	8.60
100 šilingov	75.70	78.—
100 franc. frankov	26.50	27.25
100 čeških kron	17.—	17.50
1 funt šterling	20.20	20.90

ZUBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov

in FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Trelles 2538

Medicina News

Največja klinika v Buenos Airesu. Ordinira 10 zdravnikov specialistov.

12 ODDELKOV

- Oddelek za vernične bolezni in sifilis. Plačevanje od \$ 10 dalje mesečno.
- Blenoragija. Brezbolestno, gotovo in hitro ozdravljenje. lišaj, itd. — Porodi, zgodnji porodi, neredno perilo.
- Oddelek za ženske. Sprejema zdravnica in zdravnik specialist vsak zase. Za notranje in zunanje bolečine vseh vrst; maternica, ajčnik, čiščenje itd., izpuščaji, lišaj, itd.
- Klinika general. Jetika, srce, želodec, obisti, čreva itd.
- Oddelek za jetične. Posebni pregled po novem načinu.
- Oddelek žarki X. Radioskopija, radiografija \$ 10 za vsako.
- Električni oddelek. Prozorno luč. Žarki ultra violeta infra rdeča itd.
- Oddelek specialistov za otroke.
- Laboratorični oddelek. Razkroj krvi vseh vrst in narave.
- Sanatorični oddelek. Dognanje kakoršnekoli bolezni, po nizkih cenah.
- Natančni pregled od zdravnik specialista računamo \$ 8.—.

Brezplačen pregled za venerične bolezni

VGODNO PLAČEVANJE

Ordiniramo od 9—12 in od 15—21. Ob nedeljah in prazniki od 9—12.

GOVORIMO SLOVENSKO

28 SUIPACHA 28